اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

شنبه • ۲۶ آذر ۱۴۰۱ • ۲۲ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ • ۱۷ دسامبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۸۲ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

ریسک‌های سرمایه‌گذاری در بخش معدن

رویکرد موثر دولت سیزدهم موجب شده است تا با وجود مشکلات اقتصادی و خطراتی که برای سرمایه‌گذاری وجود دارد، میزان تولیدات معدنی در خراسان رضوی رشد مطلوبی را تجربه کرده و بخش عمده‌ای از معادن راکد استان تعیین تکلیف شوند. خراسان رضوی استانی معدن‌خیز است و معادن جزو مزیت‌های سرمایه‌گذاری در این منطقه به شمار می‌رود، سنگ‌آهن با ۵۹ معدن...

۶

آموزش، رمز توسعه گوهر سنگ‌ها

صنعت گوهرسنگ از ظرفیت‌های خوبی برای توسعه برخوردار است. بازار گسترده آن می‌تواند مزیتی باشد که مسئولان مرتبط را برای توسعه هرچه بیشتر گرد هم آورد تا با شناسایی چالش‌ها و تدوین سندی حرفه‌ای برای این صنعت، به‌سراغ بهره‌برداری از این ذخایر بروند. از تغییر در قوانین تا حمایت از فعالان این بخش، همه و همه از مواردی است که می‌تواند بر سرعت این توسعه...

۲

وضعیت ارزآوری صنعت فولاد زیر ذره بین «روزگار معدن»

صادرات فولاد از موانع عبور می‌کند؟

۳

سرمقاله

نقش حمل‌ونقل در ایجاد تمدن جدید

ناصر بزرگمهر/مدیرمسئول
management@smtnews.ir
به‌نام‌او که هرچه بخواهد همان می‌شود

جاده می‌خواهیم، بعد وسیله نقلیه عمومی و کامیون و تریلی و اتوبوس و مینی‌بوس و تاکسی می‌خواهیم.

خط ریلی می‌خواهیم، بعد قطار و لکوموتیو و واگن می‌خواهیم.

فضای امن می‌خواهیم، بعد هواپیما و هلی‌کوپتر می‌خواهیم.

دریای آزاد و اقیانوس می‌خواهیم، بعد کشتی و قایق و نفتکش و زیردریایی و لنج می‌خواهیم. وسیله نقلیه عمومی برای مسافرت و تفریح و امور نظامی و باربری می‌خواهیم.

در جهان امروز، حمل‌ونقل از جمله بخش‌های زیربنایی اقتصاد هر جامعه است که علاوه بر تحت تاثیر قراردادن فرآیند توسعه اقتصادی، خود نیز در جریان توسعه دچار تغییر و تحول شده و همچنان می‌شود.

۲۶ آذر، در ایران روز ملی حمل‌ونقل است. این روز در تاریخ تحولات صنعت حمل‌ونقل در کشور، روزی سرنوشت‌ساز بوده و نقشی تعیین‌کننده در انسجام شبکه حمل‌ونقل داشته است.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت‌ها

دانش به فعالیت‌های معدنی معنا می‌بخشد

۴

نبود نگاه تخصصی به بخش معدن

۷

تیترهای روز

توازن گمشده زنجیره فولاد

۷

جاه‌طلبی «ریو تینتو» برای دستیابی به ذخایر لیتیوم

۵

شکاف عمیق بین دانشگاه و معدن خطرناک است

تعامل دانشگاه و بخش معدن یک رابطه برد- برد است از طرفی دانشگاه می‌تواند کسری‌های بودجه خود را تامین کند ازسوی دیگر معدن با بهره از پروژه‌های تحقیقاتی و علمی توانایی خود را در ارتقای ایمنی معادن، به‌روزرسانی تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی بالا می برد بنابراین شکاف ایجاد شده بین معدن و دانشگاه تبعات زیان‌آوری برای هر دوبخش خواهد داشت. پیش از این وضعیت آموزش را از دیدگاه اهالی صنعت به تصویر کشیده است، اما این‌بار به دانشگاه سر زدیم...

۴

بی تفاوتی دولت به دارا و پالایش یکم

دولت در حالی از بار مسئولیت سهام دوای تی اف واگذار شده شانه خالی کرده که صفر تا ۱۰۰ مدیریت ۲ صندوق در اختیار خودش است و تکلیف سود آن را هم مشخص نمی‌کند. در حالی که ۲ صندوق ای‌تی‌اف دولتی حدود ۲ سال و نیم پیش با ۳۰ درصد تخفیف به بهانه مردمی کردن بورس، گران واگذار شدند، هنوز به اصل نرخ فروش نرسیده‌اند و حتی در شرایط کنونی که «ان‌ای‌وی» این دو صندوق ۳۰ درصد بالاتر از نرخ کنونی تابلو تعیین شده...

۸

جشنواره تبلیغات طلایی
با مبلغ استثنایی

سایت ها : www.gostaresh.news
www.samtnews@gmail.com
www.madandaily.com
ایمیل: ads.smtnews@gmil.com
شماره بازرگانی: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲

صمت صنعت معدن تجارت
گستر نیوز پایگاه خبری

درج ۲ نوبت آگهی ۴ کادری در پرتیراژترین روزنامه صنعتی کشور
تولید ۲عدد محتوای ۸۰۰ کلمه ای و انتشار در پایگاه خبری گسترش نیوز
بازنشر ۲عدد محتوای ۸۰۰ کلمه ای در روزنامه صمت
درج بنر ۳۰ روزه در پایگاه خبری گسترش نیوز
درج یک صفحه پوستر در اولین ویژه نامه صمت
درج بنر در سایت صمت و روزگار معدن و روزگار ما

روزگار معدن

نقش حمل‌ونقل در ایجاد تمدن جدید

ادامه از صفحه اول

در چنین روزی در سال ۱۳۶۱ در بحبوحه جنگ تحمیلی، حدود یکصد کشتی حامل کالا در بنادر جنوبی کشور، در انتظار تخلیه بار بودند و بروز بحران ناشی از اتمام ذخیره کالاهای اساسی در کشور و تهدید کشتی‌های منتظر ازسوی عراق و نیز شمول بیمه‌های جنگی، نگرانی‌هایی را برای مسئولان فراهم آورده بود. در همین روزها، رهبر کبیر انقلاب در پیامی تاریخی، کامیونداران کشور را به مشارکت در تخلیه هرچه سریع‌تر کشتی‌ها فرا می‌خوانند.

به‌دنبال فرمان تاریخی مبنی بر تخلیه کشتی‌های منتظر در بندرهای جنوبی کشور، ایران، شاهد بسیج عمومی کامیونداران شد و صحنه‌های کم‌نظیری از فداکاری، ایثار و تلاش شبانه‌روزی به ثبت رسید و کامیون‌ها و تریلی‌های زیادی برای تخلیه بار به‌سوی جنوب حرکت کردند و با این فرمان و اعزام کامیون‌ها مشکل تجمع کالاهای وارداتی و نوبت‌های طولانی تخلیه کشتی‌ها در بندرهای ایران حل شد و این روز را در یادها ماندگار ساخت.

۱۵ سال پس از زمان صدور این فرمان به پیشنهاد وزارت راه و ترابری و در جهت آگاهی اقشار مختلف مردم از نقش و جایگاه والای شبکه گسترده حمل‌ونقل کشوری، شورای فرهنگ عمومی، ۲۶ آذر را به‌عنوان «روز حمل‌ونقل» نام‌گذاری کرد.

حمل‌ونقل در ایجاد تمدن جدید در جهان به‌عنوان فرآیندی از توسعه شناخته شده که بیشترین سهم را در تمدن نوین داشته و یار انسان در پی‌ریزی مدنیت و شهرنشینی و گذر از دوران سخت تاریخی بوده و به سرعت بخشیدن تحولات و پیشرفت اقتصادی جوامع کمک کرده است.

صنعت حمل‌ونقل، صنعت توانمندی است که به‌عنوان یکی از منابع درآمدی مهم در اقتصاد کشورها همیشه مورد توجه بوده و تاثیر بسیار زیادی در حوزه‌های اجتماعی و فرهنگی و پیشرفت صنایع گوناگون داشته و دارد.

تاریخ تمدن‌های بزرگ حکایت از آن دارد که در قرون و اعصار گذشته، برخورداری از شبکه حمل‌ونقل کارآمد یکی از عوامل توفیق تمدن‌ها در عرصه تولید و بازرگانی داخلی و خارجی بوده و تمدن باستانی و پرافتخار ایران نیز، بخشی از موقعیت و اقتدار تاریخی خود را مدیون موقعیت جغرافیایی خاص و نظام توانمند و انعطاف‌پذیر حمل‌ونقل و ارتباطات بوده است.

ایران به‌لحاظ موقعیت ویژه جغرافیایی و دسترسی گسترده به آب‌های آزاد و داشتن ۴ فصل و موقعیت خاص سیاسی در بین کشورهای همسایه و قرار گرفتن در مسیر جاده ابریشم از دیرباز در موضوع حمل‌ونقل از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده است.

بررسی جاده‌های ایران در طول صد سال گذشته نشان می‌دهد در پایان حکومت قاجار طول راه‌های ایران حدود ۳۹۰۰ کیلومتر بود. در دوران حکومت رضاشاه طول راه‌ها به ۲۴ هزار کیلومتر رسید. با اجرای برنامه‌های عمرانی تا قبل از انقلاب سال ۱۳۵۷ طول راه‌ها به ۴۲ هزار کیلومتر افزایش یافت.

در حال حاضر طول راه‌های اصلی، فرعی و روستایی بیش از ۳۰۰ هزار کیلومتر است که طول آزادراه و بزرگراه بیش از ۲۰ هزار کیلومتر، جاده اصلی بیش از ۳۰ هزار کیلومتر و جاده آسفالته بیش از ۱۵۰ هزار کیلومتر است و الباقی آن جاده‌های شوسه و راه‌های ارتباطی روستایی و فرعی به‌شمار می‌روند.

اهمیت جاده در یک کشور مانند رگ‌ها در بدن انسان است. جاده می‌تواند سرنوشت یک کشور را در حوزه‌های گوناگون تغییر دهد؛ جاده با خودش اقتصاد شکوفا، مهاجرت، توریست، فرهنگ، علم و دانش می‌آورد.

تاثیرات خودرو اعم از شخصی و عمومی تا کشتی و هواپیما و قطار بر زندگی فردی و جمعی بر هیچ دولتمردی پوشیده نیست. خودرو مثل نان و غذا و مسکن جزئی از زندگی امروز جوامع به‌شمار می‌رود؛ وسیله‌ای مصرفی که مانند موبایل‌های امروز، بدون آن حرکت در زندگی امکان‌پذیر نخواهد بود یا حداقل به‌سختی انجام خواهد شد.

رونق اقتصادی با حمل‌ونقل توانمند و روزآمد، شکوفا می‌شود؛ بنابراین باید نمایندگان محترم مجلس و دولت به موضوع حمل‌ونقل عمومی و خصوصی و گسترش جاده‌های کشور و راه‌آهن بیش از پیش توجه خاص کنند.

حمل‌ونقل مانند خون، در رگ‌های اقتصاد ما عمل خواهد کرد.

در بررسی تدوین سند حرفه‌ای صنعت گوهرسنگ مطرح شد

آموزش، رمز توسعه گوهرسنگ‌ها

کتایون ملکی

صنعت گوهرسنگ از ظرفیت‌های خوبی برای توسعه برخوردار است. بازار گسترده آن می‌تواند مزیتی باشد که مسئولان مرتبط را برای توسعه هرچه بیشتر گرد هم آورد تا با شناسایی چالش‌ها و تدوین سندی حرفه‌ای برای این صنعت، به‌سراغ بهره‌برداری از این ذخایر بروند. از تغییر در قوانین تا حمایت از فعالان این بخش، همه و همه از مواردی است که می‌تواند بر سرعت این توسعه اثرگذار باشد. آن‌طور که می‌توان ذخایر در کشور نشان می‌دهد، ایران یکی از غنی‌ترین کشورهای جهان از نظر انواع ذخایر سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی البته به غیر از الماس است، در نتیجه با بهره‌برداری از این حوزه می‌توان شاهد افزایش درآمدهای بخش معدن و ارزآوری آن بود. به‌گزارش «روزگارمعدن»، اقدامات انجام‌شده در این زمینه تا به این لحظه نشان می‌دهد ۲۰ استان کشور در حوزه سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی قرار گرفته‌اند و ایران از نظر میزان ذخایر در میان ۸ کشور اول دنیا و در رتبه ۵ جهان از نظر تنوع قرار گرفته است. این اعداد به‌خوبی گواه شرایط خوب این حوزه است، اما شاید در سال‌های گذشته آن‌طور که باید موردتوجه مسئولان قرار نگرفته بود، در حالی که بازار مصرف گسترده‌ای در داخل کشور وجود دارد و از سویی دیگر، می‌توان شاهد حضور پررنگ در بازارهای صادراتی بود.

ظرفیت‌های بالقوه معدنی و شناسایی بیش از ۴ میلیارد تن ذخایر سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی از مجموع ذخایر ۶۰ میلیارد تن کل ذخایر مواد معدنی شناسایی‌شده قطعی و احتمالی از ۲۰۰ زون شناسایی‌شده گوهرسنگ‌های مربوط به ۱۴ استان کشور، جزو ۸ کشور مطرح جهان از نظر بیشترین میزان ذخیره گوهرسنگ‌ها است.

حال باتوجه به اهمیت این حوزه، طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور در دستور کار قرار گرفت تا بتوان از ظرفیت‌های موجود بهره‌برداری لازم را داشت.

تدوین سند حرفه‌ای صنعت گوهرسنگ

در این طرح که زیر نظر سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) اجرا می‌شود، تلاش بر آن است تا سند حرفه‌ای صنعت گوهرسنگ تدوین تا براساس آن خلأهای موجود برای توسعه این حوزه از میان برداشته شود.

اما صحبت‌های ارائه‌شده از سوی مجری این طرح یعنی سیدابومحمد هاشمی نشان می‌دهد، مشکلات در حوزه صنعت سنگ، عمیق است و بسیاری از اقدامات باید از ابتدا کلید بخورد.

طرح توسعه از آموزش آغاز شود

آن‌طور که مشخص است، باید این طرح توسعه از آموزش آغاز شود تا بتواند توسعه‌ای همه‌جانبه را در حوزه گوهرسنگ‌ها اجرایی کند.

آموزش‌های کاربردی مبتنی بر توسعه بازار از مهم‌ترین اولویت‌هایی است که در ۳۱ استان کشور مطابق قرارداد با سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور در حال اجرا است.

در واقع آموزش یکی از خلأهایی است که قرار است در این سند حرفه‌ای به آن پرداخته شود. از سویی دیگر، شاید برخی قوانین و مقررات نیز نیازمند بازنگری و تغییر باشد.

در واقع باید شرایط برای فرآوری این محصولات معدنی ایجاد شود تا بتوان شاهد تامین نیاز بازار داخلی و حتی بحث صادراتی و ارزآوری بود.

هم‌اندیشی سازمان‌ها و ارگان‌ها

البته مسائل مربوط به حوزه سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی نشان می‌دهد، باید سازمان‌ها و ارگان‌های مختلفی در این‌باره گرد هم بیایند و با هم‌اندیشی مسائل و موانع و موجود را برطرف کنند. بی‌تردید، حل این مشکلات و توسعه این بخش می‌تواند در اشتغالزایی نیز موثر و دستاورد خوبی به‌همراه داشته باشد.

بهرام شکوری، عضو هیات‌مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» بااشاره به اهمیت تغییر قوانین و مقررات برای توسعه صنعت گوهرسنگ، اظهار کرد: توسعه این صنعت، نیازمند همراهی سازمان‌های مختلفی است که باید ورود پیدا و شرایط را مهیا کنند. به‌عنوان مثال، در جلساتی که پیش‌تر در حوزه گوهرسنگ‌ها برگزار می‌شد، دوستانی از ستاد مبارزه با قاچاق کالا نیز حضور داشتند.

به‌هر حال، بخشی از این سنگ‌ها پس از تراش روی انگشترهای نقره و طلا قرار می‌گیرند.

اما اگر برخی توریست‌ها تعداد زیادی از این انگشترها را خریداری کنند، قاچاق محسوب می‌شود، در واقع لازم است تا تلاش شود طلا و نقره‌ای که این سنگ‌ها روی آنها کار می‌شوند، از بحث قاچاق خارج شوند.

وی ادامه داد: برخی از این سنگ‌ها از پاکستان و افغانستان وارد می‌شود که باید این مسیر نیز تسهیل یابد و از فعالان این حوزه حمایت صورت گیرد تا این سنگ‌ها پس از واردات، فرآوری و ارزش‌افزوده برای آنها ایجاد شود.

> ایران یکی از غنی‌ترین کشورهای جهان از نظر انواع ذخایر سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی البته به غیر از الماس است

راه‌اندازی کسب‌وکارهای جدید

این در حالی است که توسعه گوهرسنگ‌ها می‌تواند کسب‌وکارهای جدیدی را راه‌اندازی کند که شکوری بااشاره به این موضوع، اضافه کرد: با حمایت از فعالان این صنعت، می‌توان شاهد اشتغالزایی بود.

به‌عنوان مثال، در زندان‌ها برخی زندانیان با سرمایه‌گذاری کمی، می‌توانند کارگاه‌هایی را برای تراش سنگ ایجاد کنند، حتی برخی خانم‌های خانه‌دار می‌توانند کار تراش سنگ را انجام دهند، اما همان‌طور که اشاره شد، باید این حمایت شکل بگیرد و تسهیلاتی ارائه شود.

وی تصریح کرد: موضوع دیگر و حائزاهمیت آن است که ما درکنار برخی معادن همچون مس، فیروزه داریم که پیش‌تر این سنگ در باطله‌ها بود، اما باتوجه به افزایش نرخ و ارزش آنها در سال‌های اخیر شاهد جداسازی آنها هستیم. البته فراموش نکنیم این موضوع مستلزم آموزش و فرهنگ‌سازی است تا به این مواد معدنی اهمیت داده شود، در واقع همان‌طور که اشاره شد، باید سازمان‌های مختلفی درگیر این موضوع شوند.

حمایت از تولید و بازار گوهرسنگ

عضو هیات‌مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران بیان کرد: خوشبختانه ایمیدرو متولی این موضوع شد و حرکت خوبی در این زمینه انجام گرفت، اما همچنان این موضوع نیازمند تقویت است و باید سازمان‌های مربوطه در این زمینه کمک کنند.

اگر چنین اتفاقی رخ دهد، بازار بسیار خوبی را برای گوهرسنگ‌ها شاهد خواهیم بود. امروز بحث گوهرسنگ‌ها یکی از تجارت‌های اصلی در هند و تایلند است که درآمدزایی خوبی برای آنها به‌همراه داشته است.

شکوری تاکید کرد: البته ما سنگ‌های نیمه‌قیمتی داریم، اما می‌توانیم سنگ‌های قیمتی را از افغانستان وارد و با فرآوری، ایجاد ارزش‌افزوده کنیم.

سخن پایانی

همان‌طور که مشخص است، گوهرسنگ‌ها ظرفیت خوبی برای درآمدزایی و ارزآوری به‌همراه دارند که تمرکز روی آنها می‌تواند این مهم را محقق کند، اما خلأهای یادشده می‌تواند سرعت توسعه این صنعت را کند کرده و فرصت‌های موجود در بازار از دست بدهد.

ایمیدرو، کارفرمای برتر سی و یکمین جشنواره پژوهش و فناوری شد

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران(ایمیدرو) در سی و یکمین جشنواره پژوهش و فناوری دانشگاه تهران به عنوان کارفرمای برتر معرفی شد.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، در این آیین غلامرضا ملاطاهری، مدیر آموزش پژوهش و فناوری ایمیدرو به نمایندگی از ایمیدرو، ضمن تبریک هفته پژوهش اظهار کرد: یکی از استراتژی‌های ایمیدرو به عنوان بزرگ‌ترین هلدینگ بخش معدن و صنایع معدنی کشور، توانمندسازی بخش معدن و صنایع معدنی است که لازمه آن ارتباط موثر دانشگاه و صنعت است. در این راستا از سال ۹۷ ایمیدرو پروژه‌های پژوهشی کاربردی را تعریف کرد که در مجموع ۸۰ پروژه به ارزش ۴۵ میلیارد تومان تعریف شده است.

وی افزود: این در حالی است که ۱۷ پروژه به ارزش ۹ میلیارد تومان نیز با همکاری دانشگاه تهران در حال انجام است.

ملاطاهری با اشاره به تاسیس ۲ مرکز نوع سوم دانشگاهی افزود: تاسیس موسسه مشترک ایمیدرو و دانشگاه تهران(یونیدرو) و نیز مرکز هوشمندی و رصد فناوری دانشگاه شریف از جمله اقدامات موثر و موفق ایمیدرو در راستای تقویت ارتباط صنعت و دانشگاه است.

وی ادامه داد: درحال‌حاضر این ۲ مرکز در سیاست‌گذاری و تدوین نقشه راه به نوعی اتاق فکر ایمیدرو محسوب می‌شوند و می‌توان گفت ایمیدرو جزو معدود سازمان هایی است که اتاق فکر خود را در دست مراکز دانشگاهی قرار داده است.

مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو به تدوین نقشه راه فناوری بخش معدن و صنایع معدنی در یونیدرو اشاره کرد و گفت: درحال‌حاضر مدل هوشمندسازی معادن توسط دانشگاه تهران در حال اجراست. همچنین جشنواره اینوماین حاصل پروژه پژوهشی مشترک با دانشگاه تهران بود که امسال دوره چهارم آن برگزار می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: تدوین نقشه راه معدن و صنایع معدنی تا سال ۲۰۵۰ میلادی توسط دانشگاه صنعتی شریف، مگاپروژه حوزه بهره‌وری بخش معدن و صنایع معدنی برای کل زنجیره تامین ۵ نوع ماده معدنی با همکاری دانشگاه تهران و دانشگاه تربیت مدرس، توسعه فناوری فولاد سبز با همکاری مرکز هوشمندی و رصد فناوری دانشگاه صنعتی شریف، برخی از پروژه‌های پژوهشی در حال اجرای ایمیدرو با همکاری دانشگاه‌ها است.

ملاطاهری تاکید کرد: ایمیدرو سعی دارد از تمام ظرفیت علمی دانشگاه‌های کشور به نحو احسن استفاده کرده و ارتباط موثر و روز افزون صنعت و دانشگاه را تداوم بخشد.

افت ۴۱ درصدی صادرات سنگ‌آهن

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت از افت ۴۱ درصدی صادرات سنگ‌آهن خبر داد و گفت: با وجود تولید ۵۲ میلیون تن سنگ‌آهن در ۷ ماهه ابتدای امسال حدود ۵۳۳ هزار تن صادرات صورت گرفته است.

به گزارش فولادبان، سیف‌الله امیری از رشد ۱۸ درصدی تولید فولاد خام در ۶ ماهه نخست سال خبر داد و گفت: در ۷ ماهه نخست امسال در مجموع ۳ میلیون و ۶۸۲ هزار تن فولاد خام از کشور به سمت کشورهای هدف صادر شد، این در حالی است که تولید ۶ ماهه نخست امسال در این ماده معدنی ۱۵ میلیون و ۳۰۰ هزار تن بوده است که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۸ درصد رشد نشان می‌دهد.

وی یادآور شد: تولید فولاد خام از جمله مواد معدنی در کشور است که ظرفیت‌های خوبی برای تولید آن در کشور وجود دارد و در امسال این ظرفیت ۴۷ میلیون تن در سال برآورد می‌شود.

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت اضافه کرد: همچنین صادرات سیمان کشور از فروردین‌ماه تا پایان مهرماه امسال به ۷ میلیون و ۶۲۹ هزار تن رسید که

نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳ درصد رشد یافت. به گفته وی تولید این ماده پرمصرف معدنی با ظرفیت تولید ۸۸ میلیون تن در سال طی ۶ماهه نخست سال به ۳۲ میلیون و ۱۳ هزار تن رسید.

امیری با بیان اینکه تولید کاشی و سرامیک از دیگر محصولات معدنی است که با رشد تولید و صادرات در ماه‌های نخست سال همراه بوده است، افزود: صادرات این محصول در ۷ماهه ابتدای سال با ۶ درصد رشد به ۲ میلیون و ۵۵۵ هزار تن افزایش یافت و با تولید ۲۴۸ میلیون مترمربع کاشی و سرامیک در ۶ماهه ابتدای سال به رشد ۱۲ درصدی در کشور رسید. ناگفته نماند که ظرفیت تولید این محصول معدنی سالیانه ۶۱۲ میلیون مترمربع است و این نشان از ظرفیت بالای تولید کاشی و سرامیک در کشور و وجود ظرفیت‌های بالاتر صادراتی به دیگر کشورهای دارد.

به گفته مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت در همین مدت ۱۷ میلیون و ۷۰۰ هزار تن آهن اسفنجی تولید شد و کاهش حدود ۵۰ درصدی صادرات این محصول معدنی از سویی و افزایش ۲۰ درصد تولید آن حاکی از رشد مصرف داخلی بوده و این در حالی است که ظرفیت تولید محصول ذکر شده حدود ۳۷ میلیون تن در سال است.

وی اظهارکرد: صادرات سنگ‌آهن با افت ۴۱ درصدی مواجه بوده است، به‌طوری‌که با وجود تولید ۵۲ میلیون تن سنگ‌آهن در ۷ ماهه ابتدای سال حدود ۵۳۳ هزار تن صادرات صورت گرفته است در حالی‌که صادرات آن در مدت مشابه سال قبل ۹۰۷ هزار تن بوده است.

شمش آلومینیوم هم از محصولاتی است که در ۶ماهه ابتدای سال، ۲۰ درصد رشد تولید داشته است. امیری در این خصوص هم تاکید کرد: طی این مدت ۳۱۸ هزار تن شمش تولید شد و از این مقدار ۲۵۱ هزار تن به خارج از مرزهای ایران صادر شد که این مقدار نسبت به مدت مشابه سال قبل با ۱۳۴ هزار تن با رشد ۸۷ درصدی همراه بوده است.

بررسی آمارها نیز نشان می‌دهد از فروردین‌ماه تا پایان مهرماه امسال ۲۶ میلیون و ۲۰۰ هزار تن گندله آهن تولید شد و صادرات این محصول با ۱۶۲ درصد افزایش به رقم ۲ میلیون و ۴۱۳ هزار تن در ۷ماهه نخست سال رسید.

کنسانتره آهن نیز رشد ۲۰ درصد صادرات را طی ۷ ماه گذشته تجربه کرد و به ۵۱۶ هزار تن افزایش یافت. البته تولید این محصول در ۶ ماه ابتدای سال ۲۷ میلیون تن بود که تفاوت فاحشی نسبت به مدت مشابه سال قبل نداشته است.

محصولات فولادی نیز در این مدت با رشد ۱۱درصدی تولید به ۱۰ میلیون و ۳۱۷ هزار تن و صادرات این محصول نیز به مانند مدت مشابه سال قبل در ۷ماهه ابتدای سال به یک میلیون و ۸۲۶ هزار تن رسید.

دیگر محصولات معدنی از جمله کنسانتره مس در ۶ماهه ابتدای سال ۶۱۰ هزار تن، شیشه تخت ۹۳۰ هزار تن و مس کاتد ۱۴۳ هزار تن با افزایش تولید همراه بودند.

صادرات فولاد

وضعیت ارزآوری صنعت فولاد زیر ذره بین «روزگار معدن»

از موانع عبور می کند؟

گروه معدن

افزایش آمارصادرات فولاد در ۲ ماه گذشته نشان می‌دهد، تولیدکنندگان فولاد با وجود محدودیت‌ها نگرانی‌های بسیار در زمینه تامین مواد اولیه، برق، گاز و... تلاش می‌کنند تا حضوری ادامه‌دار در بازارهای خارجی داشته و سهم قابل‌توجهی از صادرات غیرنفتی را به خود اختصاص دهند. اما ادامه دار بودن این رشد نیازمند برخی اقدامات از سوی دولت است.

به گزارش «روزگار معدن»، صنعت فولاد در سال‌های اخیر تلاش کرده تا میزان صادرات خود را افزایش دهد. این موضوع باعث شد تا سهم این صنعت در ارزآوری کشور افزایش پیدا کند. افزایش تقاضا در بازارهای جهانی و اشتهای بالای چین در سال‌های اخیر روند رو به رشدی را برای صنعت فولاد در پیش داشت و همین موضوع رقابت در بازارهای جهانی را افزایش داد. در این بین صنعت فولاد در حالی که به دنبال تامین نیاز داخلی بود، تلاش کرد تا سهم خود در بازارهای جهانی را افزایش دهد. آمارها نشان می دهد در سال ۱۴۰۰، ۱۱میلیون و ۸۴هزار تن صادرات از سوی صنعت فولاد انجام شده که رشدی ۲۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۹ داشت. این در حالی است که اگر محدودیت های برق و گاز وجود نداشت بدون‌شک این عدد بیش از ۱۱ میلیون بود. در سال ۱۴۰۰، کشورهای چین، عراق، اندونزی، تایلند و امارات ۵ بازار کلیدی صادرات زنجیره فولاد ایران بودند که بیش از ۷۶ درصد کل صادرات کشور را شامل شدند. چین ۲۷,۳ درصد ازبازار صادرات زنجیره فولاد ایران را به خود اختصاص داده است. طی این مدت بیش از ۳ میلیون و ۵۴۰هزار تن محصول به ارزش دو میلیون و ۲۱ هزار دلار به چین صادر شده است که معادل ۳۰درصد از حجم کل صادرات زنجیره فولاد ایران در مدت یاد شده است. همچنین عراق و اندونزی نیز به ترتیب با واردات یک میلیون و ۹۰۰ هزار تن (معادل یک میلیون و ۲۶۱هزار دلار) و یک میلیون و ۶۹۷ هزار تن (معادل یک میلیون و ۹۳ هزار دلار) سهم ارزشی ۱۷ درصدی و ۱۴,۸درصدی از مجموع صادرات زنجیره فولاد ایران را دارا بودند. طی مدت یاد شده، تایلند نیز سهم ارزشی ۱۰,۱ درصدی (یک میلیون و ۱۶۸هزارتن) و امارات سهم ۷,۳ درصدی (۷۲۴ هزار و ۱۷۰تن) را از مجموع صادرات زنجیره فولاد ایران به خود اختصاص دادند. اما روند صادراتی ایران در سال ۱۴۰۱ با تغییراتی همراه شد. این در حالی بود که واحدهای فولادسازی درپی هدف‌گذاری های صورت گرفته به دنبال افزایش تولید بودند و برنامه های خود در این راستا تدوین کرده اند اما عوامل بیرونی باعث شد تا آمارهای صادراتی در ۶ ماهه اول ۱۴۰۱ چندان خوشایند نباشد. اولین اتفاق و شاید مهم‌ترین دلیلی که توانست آمار صادراتی ایران در ۶ ماهه اول را کاهشی کند، تصمیم ناگهانی وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر وضع عوارض صادراتی بود. این اتفاق در حالی رخ داد که درپی حمله روسیه به اوکراین بازار کامودیتی‌ها با رشد قیمت همراه شد و فرصت طلایی برای صادرات شکل گرفت. البته این تصمیم چندان پایدار نبود و با افزایش اعتراض فعالان معدنی و صنایع معدنی لغو شد. اما همین مدت کوتاه توانست آمارهای صادراتی را تحت‌تاثیر قرار دهد. از سویی دیگر چین به عنوان اولین مقصد صادراتی فولاد ایران در سال ۱۴۰۰، جایگاه خود را به عراق داد، که بخشی از این موضوع به رکود اقتصادی در چین باز می گردد. البته شرایط در بازار عراق هم چندان برای صادرکنندگان خوب نبود، زیرا تحرکات ترکیه رقابت در این بازار را سخت و باعث شده بود تا ایران دومین واردکننده فولاد پس از ترکیه به عراق باشد. با انتشار آمار ۷ماهه، کاهش‌ها کمتر از آمار ۶ ماهه بود و این موضوع نشان می‌داد در ماه سپتامبر اتفاقات خوبی در حوزه صادرات فولاد رخ داده است و کاهش‌ها به حدود ۷ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل رسیده بود. اما حالا صنعت فولاد در ۲ ماه اخیر روند رو به رشدی را در صادرات ثبت کرده است که می تواند نور امیدی برای ماه‌های باقی مانده از سال باشد تا کاهش در ۲ فصل ابتدایی سال را جبران کند. براساس آمار منتشر شده از سوی گمرک، برای دومین ماه متوالی شاهد صادرات بالای ۱ میلیون تن فولاد در ماه هستیم. عملکرد آبان ماه ۱۴۰۱ نشان از صادرات ۱,۱۴۴ میلیون تن انواع محصولات فولاد به ارزش ۵۶۸ میلیون دلار دارد که بالاترین سطح تاریخ ماه آبان است. در مجموع ۸ ماه امسال، ایران ۶,۷۴میلیون تن فولاد و محصولات پایین‌دست به ارزش ۳,۷ میلیارد دلار صادر کرده که از نظر وزنی، حدود ۸ درصد کمتر از سال قبل بوده، اما با توجه به شتاب رشد صادرات و فروش‌های فولادسازان بزرگ در ماه جاری، انتظار رشد صادرات در مجموع سال‌جاری محتمل است. اما افزایش صادرات فولاد می تواند یک پالس مثبت به مسئولان دولتی باشد. زیرا در شرایطی که کشور در تامین ارز با محدودیت مواجه است افزایش صادرات غیرنفتی ازجمله فولاد می تواند راهگشای این مشکل باشد. از سویی دیگر تولیدکنندگان فولاد برای افزایش سهم صادراتی خود باید میزان تولید را افزایش داده تا علاوه بر تامین نیاز داخل، درآمدهای صادراتی خود را افزایش دهند. از سویی دیگر رشد روزافزون قیمت ارز نیز می‌تواند، طرفداران بازار سرمایه به خرید نمادهای فولادی را افزایش داده و جایگاه این شرکت ها را در بورس ارتقا دهد. اما تحقق چنین موضوعی نیازمند تولید با کیفیت و حضور مستمر در بازارهای هدف و همچنین نیازمند برنامه‌ریزی برای ورود به بازارهای جدید است. در ۲بخش کیفیت و برنامه ریزی برای ورود به بازارهای جدید، فولادسازان کشور برنامه های مهم و کارشناسی را در دستور کار دارند و امروز محصولات برخی از شرکت های فولادی در بازارهای صادراتی یکه‌تازی می کنند. این موضوع نتیجه سرمایه‌گذاری در بخش تحقیق و توسعه و افزایش همکاری با شرکت های دانش‌بنیان در جهت تامین نیاز به تکنولوژی و قطعات است. اما در بخش حضور مستمر امروز، صنعت فولاد با چالش‌هایی همراه است که می تواند این فاکتور مهم را تحت تاثیر قرار داده و توان رقابتی را کاهش دهد. مشتریان حاضر در بازارهای جهانی به دنبال خرید مداوم هستند تا بتوانند برنامه ریزی در تولید و فروش محصولات خود داشته باشند.

در این بین اما وضع برخی قوانین و مقررات بدون در نظر گرفتن اهمیت این موضوع، حضور فولادی‌ها را دستخوش تغییر می کند. از سویی دیگر مشکلاتی در بحث تامین مواد اولیه و همچنین انرژی (گاز- برق) از موضوعاتی است که با تغییر برنامه‌های تولید می‌تواند صادرات را هم نشانه گرفته و ارزآوری شرکت‌های فولاد را کاهش دهد. هرچند امروز صنعت فولاد در ماه مهر و آبان رشد مثبتی در صادرات را ثبت کرد، اما با شروع محدودیت‌های گازی نگرانی‌های زیادی در زمینه تامین نیاز داخلی و به دنبال آن حضور در بازارهای صادراتی وجود دارد. توجه وزارت نفت در بحث تخصیص گاز به بخش خانگی، صنعت را دچار مشکل می‌کند و این در حالی است که تکنولوژی صنعتی همچون فولاد بر پایه گاز طراحی شده است. محدودیت‌های گازی در فصل زمستان می تواند آماری را که حالا با تلاش فولادی ها مثبت شده، در پایان سال نسبت به سال قبل کاهشی کند.

اما در کنار این موضوع، مصوبه جدید دولت برای صنایعی ای همچون فولاد، پتروشیمی، آلومینیوم، مس، روی و سرب برای عرضه ۱۰۰درصدی ارز حاصل از صادرات در سامانه نیما هم می تواند شرایط را برای فولادها دشوار کند، زیرا هزینه‌های تولید با ارز آزاد محاسبه می شود و اختلاف ارز نیمایی و آزاد هم به حدود ۱۰ هزار تومان رسیده است. این تصمیم می‌تواند آمار صادرات در برخی واحد ها را تغییر دهد.

سخن پایانی

رشد صادرات فولاد در ۲ ماه اخیر حاکی از آن است که فولادسازان براساس برنامه‌ریزی دقیق و کارشناسی اقدامات را پیش می‌برند و می توانند سهم صادرات غیرنفتی را افزایش دهند اما تحقق این موضوع مستلزم حمایت دولت در بحث تامین زیرساخت و رفع موانع موجود در تولید است تا علاه بر رشد صادراتی به رشد تولید و اشتغالزایی نیز کمک کند.

در غیر این صورت واحدهای تولیدی نمی توانند با قدرت بالایی در بازارهای جهانی حضور داشته باشند و به نوعی بازار را به رقبا می‌سپارند.

زنجیره فولاد غرب کشور یک قدم به تکمیل نزدیک‌تر شد

رئیس هیات‌مدیره شرکت صبا امید خاورمیانه گفت: با تامین آب و برق پروژه و حل مشکلات تامین گاز، یک قدم به تکمیل زنجیره فولاد در غرب کشور نزدیک شدیم.

محسن پروان در گفت‌وگو با معدن۲۴ افزود: شرکت صبا امید خاورمیانه جزو ۴۸ پروژه پیشران صنعتی کشور است که در سال‌های گذشته این پروژه با مشکلات و چالش‌های متعدد مواجه بود.

وی بیان کرد: امسال و با استقرار تیم جدید مدیریتی، مشکلات عمده پروژه حل شد، موضوع ساخت داخل آن به سرانجام رسید و بخش قابل توجهی از تجهیزات خارجی آن هم آماده حمل است، به طوری که امید می‌رود سال آینده این پروژه به بهره‌برداری برسد. پروان همچنین با اشاره به تامین زیرساخت‌ها در این پروژه، خاطرنشان‌کرد: اکنون آب و برق پروژه تامین شده و مشکلات تامین گاز آن حل شده است و با این اتفاقات یک قدم به تکمیل زنجیره فولاد در غرب کشور نزدیک شدیم. وی خاطرنشان‌کرد: تاکنون استخراج سنگ‌آهن و تولید کنسانتره در غرب کشور انجام می‌شد و با اجرایی شدن این پروژه تولید گندله نیز اضافه خواهد شد و به دنبال آن، با راه‌اندازی فولاد کردستان و کارخانجات احیا و فولادسازی، زنجیره در این منطقه از کشور تکمیل خواهد شد. رئیس هیات‌مدیره شرکت صبا امید خاورمیانه، تحقق این مهم را اتفاقی خوب برای غرب کشور در راستای توسعه انسانی برشمرد و گفت: هدف اصلی از راه‌اندازی این پروژه، ایجاد اشتغال و به دنبال آن افزایش رفاه و کاهش فقر در غرب کشور و استان‌های کردستان، همدان و کرمانشاه است که ان مناطق کمتر صنعتی بوده‌اند.

وی یادآور شد: منطقه بیجار که این پروژه در آن واقع شده، از پایین‌ترین نرخ رشد در غرب کشور برخوردار است که دلیل اصلی آن مهاجرت سرمایه‌های انسانی ناشی از بیکاری و نبود اشتغال است و امیدواریم با راه‌اندازی این پروژه، از رشد منفی خارج شده و تناسب به رشد اجتماعی آن بازگردد.

استفاده از پساب برای تامین آب پروژه

پروان در ادامه با بیان اینکه موضوع تامین آب در غرب کشور بسیار بهتر از مناطق مرکزی و شرقی کشور است، خاطرنشان کرد: با این وجود، در پروژه صبا امید خاورمیانه به دنبال استفاده از پساب شهری هستیم.

وی گفت: طی قراردادی که با شرکت آب منطقه‌ای کردستان به امضا رسیده، پساب مجموعه حسن آباد به این منظور خریداری می‌شود و صرفا از پساب در این پروژه استفاده خواهد شد و هیچ فشاری به منابع آب زیرزمینی و سطحی منطقه وارد نخواهد شد.

دلایل جانمایی پروژه در غرب کشور

رئیس هیات مدیره شرکت صبا امید خاورمیانه در ادامه به بیان توضیحاتی درخصوص جانمایی این پروژه پرداخت و اظهارکرد: مطابق سند چشم‌انداز فولاد در کشور، اولویت توسعه با مناطق نزدیک دریا یعنی مناطق جنوبی کشور است. وی گفت: با این حال چند مزیت اصلی از جمله وجود یکی از اصلی‌ترین ذخایر سنگ‌آهن کشور و نزدیکی به کشورهای عراق و ترکیه که در آینده جزو مصرف‌کنندگان اصلی فولاد خواهند بود، منجربه انتخاب و جانمایی پروژه در این منطقه شده است.

دلایل کاهش توان تولیدی کارخانه‌های نورد فولاد

یک عضو هیات رئیسه انجمن نوردکاران فولاد ایران گفت: محصولات فولادی در شرایطی یکی از ارزآورترین کالاهای صادراتی ایران به شمار می‌روند که در سال‌های اخیر با مشکلاتی نظیر قطعی برق و سیاست‌های غلط، توان تولیدی کارخانه‌های نورد فولادی تا حدود ۴۰ درصد کاهش یافته است.

کریم سلیمی در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به انتظار حمایت دولت و قوه قضائیه از واحدهای تولیدی، اظهار کرد: این واحدها آمادگی دارند تا با همکاری با قوه قضاییه و وزارت صمت، مشکلات تعزیراتی تولیدکنندگان را که بر اثر قیمت‌گذاری دستوری دولت ایجاد شده است، برطرف کنند. وی گفت: تولیدکنندگان محصولات نورد فولادی در شرایطی مشغول به ادامه فعالیت هستند که هزینه بالای تامین انرژی و همچنین بازار محدود صادراتی، روند تولید محصولات و کسب و کار این بنگاه‌های تولیدی را دشوار کرده، این در حالی است که در صنعت نورد فولادی، نزدیک به ۱۶۰ هزار نفر مشغول به‌کار هستند. برهمین اساس، حمایت دولت و قوه قضائیه برای حل مشکلات مربوط به پرونده‌های تعزیراتی واحدهای تولیدی این صنعت ضروری به نظر می‌رسد. این عضو هیات رئیسه انجمن نوردکاران فولادی ایران به مکاتبه این انجمن با قوه قضائیه و دولت برای رسیدگی فوری به حل مشکلات تعزیراتی تولیدکنندگان نورد فولادی اشاره و یادآور شد: در ۴ سال اخیر، واحدهای تولیدی محصولات فولادی با کمبود تامین مواد اولیه مواجه بوده‌اند و پس از ابلاغ شیوه‌نامه تخصیص مواد اولیه در بورس کالا، پایین‌ترین میزان تامین مواد اولیه به آنها تخصیص یافته که همین امر توان تولیدی کارخانه‌های نورد فولادی را تا حدود ۴۰ درصد کاهش داده است. سلیمی با بیان اینکه این ش‌یوه‌نامه موانعی را برای تولید محصولات فولادی به وجود آورده است، بیان کرد: با وجود مکاتبات متعدد با وزارت صمت برای اصلاح شیوه‌نامه، اقدامی برای رفع مشکلات تولیدکنندگان این بخش صورت نگرفت و بیشتر واحدهای تولیدی مشمول جرایم سنگین تعزیراتی شدند، حال آنکه در شرایط فعلی اقتصادی کشور، تولیدکنندگان نیاز به حمایت دارند. یه گفته وی، در شیوه‌نامه و مقررات بعدی مقرر شد هر واحد تولیدی ۷۰ درصد از محصول تولیدی که مواد اولیه آن را از بورس تامین کرده، در بازار سرمایه عرضه کند و اگر روی آن معامله صورت نگرفت، واحد تولیدی اجازه صادرات خواهد داشت اما با این حال، شاهد آن هستیم که برخی واحدهای تولیدی با وجود عرضه ۷۰ درصدی تولیدات خود در بورس کالا، با جرایم سنگین سازمان تعزیرات مواجه شده‌اند.

وی خاطرنشان کرد: تولیدکنندگان محصولات نورد فولادی در حالی با جرایم سنگین تعزیراتی مواجه شده‌اند که هزینه‌های مربوط به حقوق و دستمزد، مالیات و بیمه و تامین سوخت و انرژی همچنان بر دوش آنها سنگینی می‌کند. برهمین اساس، انجمن نوردکاران فولادی ایران به عنوان نماینده واحدهای تولیدی این بخش، از دولت و قوه قضاییه انتظار دارد که این‌بار برای بررسی و رفع مشکلات ایجاد شده، همراهی و همکاری با بخش خصوصی را مورد توجه قرار دهد.

خبر

اصلاح اختلاف صندوق بازنشستگی کشوری با صندوق فولاد در برنامه هفتم

گروهی ۷ نفره به سرپرستی حامد افراسیابی معاون فنی و عملیاتی صندوق حمایت و بازنشستگان فولاد کشور و با حضور منصور هادی‌زاده مدیرعامل شرکت سلامت، بهداشت و صنعت و معدن نوین (شسبد) با استقبال محمد محسنی فر رئیس صندوق بازنشستگی منطقه خوزستان و سید احسان‌اله سالاری رئیس بیمه بازنشستگی شرکت فولاد خوزستان با عباسعلی تقوی معاون منابع انسانی و امور اجتماعی فولادخوزستان دیدار کردند.

به گزارش روابط‌عمومی فولاد خوزستان، معصومه صفاریان، مدیر امور فنی بازنشستگان گفت: اگر بشود برای جبران ضرر کارکنان تازه بازنشسته شده، زمان بازنشستگی آنها به تعویق بیفتد، در زمان جابه‌جایی بیمه بازنشستگی، کارکنان متضرر نخواهد شد. البته در برنامه هفتم، وزارتخانه در حال تدوین نظام یکپارچه‌سازی است و مقرر شده که اختلاف صندوق بازنشستگی کشوری با صندوق فولاد اصلاح شود.

منصور هادی‌زاده، مدیرعامل شرکت سلامت، بهداشت و صنعت و معدن نوین (شسبد) گفت: از ابتدا یک شعار داشتیم و این شعار افزایش حقوق بازنشستگان است.

در یک دیدگاه بازنشسته سرمایه ملی و فولادی ما است. زمانی که قرار است ارائه خدمت کنیم، حفظ کرامت انسانی بسیار مهم است.

حامد افراسیابی، معاون فنی و عملیاتی صندوق حمایت و بازنشستگان فولاد کشور گفت: بیشتر قریب به اتفاق بازنشستگان، انتظار قرارداد با شسبد دارند. زیرا برون‌سپاری که در چند سال اخیر رخ داده، رضایت بازنشستگان را جلب نکرده است.

وی افزود: همه ما اینجا هستیم که به مطالبات بازنشستگان رسیدگی کنیم.

از مهم‌ترین درخواست‌های بازنشستگان شرکت، پرداخت حق مطالبات مناطق جنگی است.

وی پیشنهاد کرد: اگر بتوانیم با توجه به توانایی شرکت فولاد خوزستان کمکی به بازنشستگان کنیم، قدم خوبی برای آنان برداشته‌ایم.

عباسعلی تقوی، معاون منابع انسانی و امور اجتماعی در این جلسه گفت: بازنشستگان از شرکت جدا نیستند.

بازنشستگان آینه تمام نمای آینده کارکنان شرکت هستند.

وی افزود: در سالیان گذشته، تعداد بازنشستگان نسبت به شاغلان کمتر بوده اما درحال‌حاضر این جمعیت حدوداً سربه‌سر شده است.

در امسال، دفتر صندوق حمایت و بازنشستگی، نوسازی شده و دفتر کانون نیز مورد حمایت شرکت قرار دارد.

تقوی با اشاره به انتخاب مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان به عنوان مرد سال فولاد کشور اظهارکرد: ارتباط کارکنان صندوق با بازنشستگان ارتباط خوبی بوده و به ارائه خدمت می‌پردازند؛ این ارتباط دو سویه و تکریم بازنشستگان همواره مورد تاکید مدیرعامل فولاد خوزستان بوده است.

وی با تقدیر و تشکر از حاضران، از هیات صندوق حمایت و بازنشستگان فولاد و شسبد دعوت کرد تا برای نشست‌های آینده نیز به شهرستان اهواز سفر کرده و در جریان امور بازنشستگان قرار گیرند.

یادداشت

دانش به فعالیت‌های معدنی معنا می‌بخشد

علی معصومی
دبیرکل انجمن تحقیق و توسعه صنایع و معادن ایران

معدن هم مانند سایر حوزه‌های علمی و تخصصی کشور از بلای فرار نیروی آموزش‌دیده و متخصص در امان نمانده است. در این بخش نیروهای توانمندی در کشور تربیت شده‌اند که برای ادامه تحصیل یا فعالیت حرفه‌ای به خارج از کشور می‌روند و جذب مراکز بسیار معتبری می‌شوند.

شاید یکی از دلایل عمده این معضل، فقدان برنامه مشخص یا فرصت شغلی مناسب برای بسیاری از آنها است، بنابراین مجبور می‌شوند در کشورهای دیگری به‌دنبال این فرصت‌های مناسب باشند.

جذب فارغ‌التحصیل‌های دانشگاهی ما در مراکز آموزشی معتبر و کشورهای پیشرفته - هرچند برای کشور مصیبت‌بار است - اما شاهدی بر کیفیت بالای آموزشی کشور است،پس شکی درباره ظرفیت و توان آموزش در حوزه معدن وجود ندارد.

برای تربیت نیروی متخصص هم کمبودی وجود ندارد. از یک‌سو اساتیدی داریم که می‌توانند دوره‌های آموزشی با کیفیت بسیار بالا برگزار کنند و از سوی دیگر در زمینه ظرفیت‌های فیزیکی هم کمبودی در سطح کشور (به‌ویژه در دانشگاه‌ها) نیست، بنابراین اگر وزارت صنعت، معدن و تجارت از راه‌اندازی مراکز آموزشی ویژه حوزه معدن در استان‌های مختلف، با همکاری دانشگاه‌ها و تشکل‌ها حمایت کند، در زمینه تربیت نیروی متخصص هم، نتایج و دستاوردهای بسیار خوبی حاصل خواهد شد.

به‌عبارت دیگر، قوت و قدرت بالایی در سطح آموزشی وجود دارد، ظرفیت معادن هم بسیار بالا است و توانایی لازم برای آموزش نیروی انسانی هم داریم، اما اینها را به‌هم وصل نکرده‌ایم. برای ایجاد ارتباط و پر کردن این جای خالی نیازمند برنامه‌های جامعی زیر نظر وزارتخانه هستیم. باید از فارغ‌التحصیلان توانمندمان استفاده کنیم تا شرکت‌های طراحی معدن، شرکت‌های آموزشی معدن و امثال آن را راه‌اندازی کنند زیرا به‌شدت به چنین مراکزی نیاز داریم،اما اگر فعالیت‌های حوزه معدن به‌صورت علمی و تخصصی انجام نشود، کار در این حوزه با مشکلات متعددی روبه‌رو خواهد شد و توجیه اقتصادی آن از دست می‌رود.

ضرر و زیان بنگاه‌های معدنی در صورت نبود راهبری هوشمندانه و مناسب، بسیار بالا است و برای همین در دنیا اولویت را به بخش آموزش می‌دهند، زیرا با هزینه بسیار کم در بخش آموزش می‌توانیم بهره‌وری حوزه معدن را افزایش دهیم و مهم‌تر از آن زنجیره ارزش معدن را تکمیل و از خام‌فروشی جلوگیری کنیم.

فرض کنید در حال حاضر با ارتقای سطح آموزش بتوانیم ۲۰درصد به راندمان اضافه کنیم که معادل عددی آن در بخش معدن تا چند صد هزار میلیارد تومان خواهد رسید، پس چرا نباید از این ظرفیت استفاده کنیم؟ مراکز آموزشی هرچقدر هم وابسته و نیازمند به یارانه‌های دولتی باشند، باز هم در مقابل این ارقام هزار میلیاردی بسیار ناچیز به‌شمار می‌رود.

بزرگ‌ترین مشکل ما در حال حاضر در چند مورد زیر خلاصه می‌شود: فقدان برنامه ملی منسجم برای آموزش و توسعه منابع انسانی بی‌توجهی مدیران شرکت‌های بزرگ به آموزش ناتوانی شرکت‌های کوچک و متوسط معدنی در نیازسنجی کمبودها و فقدان منابع کافی برای برگزاری دوره‌های آموزشی (به‌عبارت دیگر شرکت‌های کوچک شناختی از نیازهای خود ندارند و نمی‌دانند مشکلات متعدد آنها چیست)

اصلاح روش‌های مدیریتی معادن کوچک و متوسط را می‌توان در همان برنامه جامع ملی پیش‌بینی کرد و اگر با صاحبان این معادن ارتباطی برقرار شود و دلایل مشکلات آنها به اطلاع‌شان برسد، به‌طورحتم برای آموزش نیروی کیفی پیشقدم خواهند شد.

در حوزه آموزش معدن پشتوانه مالی، پشتوانه حقوقی و پشتوانه ساختاری و تشکیلاتی وجود ندارد. وقتی چنین پشتوانه‌ای وجود ندارد، اتفاقی هم نمی‌افتد و بخش معدن ضعیف و فقیر باقی می‌ماند.

برای سروسامان دادن به این وضع مدیریت، برنامه‌ریزی و انسجامی در سطح ملی نیاز است.

برای روشن‌تر شدن موضوع فرض کنید جایی به‌نام معاونت علمی در کشور وجود نداشت،بنابراین قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان هم نبود. صندوق نوآوری و شکوفایی هم تشکیل نشده بود. آیا شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانستند با این سرعت رشد کنند؟ اما اکنون به‌واسطه وجود مرکزیت، محوریت و اختصاص منابع ویژه حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، قرار گرفتن آنها در اولویت و قانونمند شدن این حوزه، رشد قابل‌قبولی پیدا کرده‌اند.

اما در حال حاضر مطالباتی را که در زمینه آموزش وجود دارد از کجا باید پیگیری کرد؟ به‌اعتقاد من نکته اصلی این است که موضوع در کشور متصدی ندارد. وقتی متصدی مستقیم ندارد، هیچ‌کس نمی‌داند این مشکل را باید از کجا پیگیری و چگونه باید حل کند.

بنابراین نخستین قدم به‌عنوان یک مطالبه ملی این است که اداره کل آموزش در وزارتخانه راه‌اندازی شود و ردیف بودجه به آن تخصیص داده شود تا آن تحولی که در زمینه آموزش نیاز است، پایه‌گذاری شود. البته زمانی هم که در وزارتخانه معاونتی به این نام وجود داشت، بودجه و اعتباری برای پیگیری فعالیت‌هایش در نظر گرفته نشده بود.

پس در جمع‌بندی موضوع باید گفت وقتی به سیستمی مسئولیت می‌دهند، باید اختیار و قدرت اجرایی هم بدهند. پس باید منابع موردنیاز آن تامین شود، گام بعدی تدوین سیاست‌ها و برنامه‌ها و در نهایت تلاش برای پیاده‌سازی برنامه‌های تدوین‌شده است.

گفت‌وگوی «روزگار معدن» با استاد دانشگاه تربیت مدرس درباره شرایط آموزشی رشته معدن

شکاف عمیق بین دانشگاه و معدن خطرناک است

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

تعامل دانشگاه و بخش معدن یک رابطه برد- برد است از طرفی دانشگاه می‌تواند کسری‌های بودجه خود را تامین کند ازسوی دیگر معدن با بهره از پروژه‌های تحقیقاتی و علمی توانایی خود را در ارتقای ایمنی معادن، به‌روزرسانی تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی بالا می‌برد بنابراین شکاف ایجاد شده بین معدن و دانشگاه تبعات زیان‌آوری برای هر دو بخش خواهد داشت. صفحه معدن پیش از این وضعیت آموزش را از دیدگاه اهالی صنعت به‌تصویر کشیده است، اما این‌بار به دانشگاه سر زدیم.

گفت‌وگوی «روزگارمعدن» با محمدرضا خالصی، استاد دانشگاه تربیت مدرس نگاهی دارد به جایگاه دانشگاه و ارتباط آن با بخش صنعت.

◉ نقاط ضعف و قوت سیستم آموزشی فعلی ما چیست؟

دانشگاه‌های ما هرجا نیاز به بودجه یا ارتباطات دارند، ضعیف عمل می‌کنند، چون در حال حاضر میزان پولی که به دانشگاه‌ها تزریق می‌شود، اندک است و دانشگاه‌های ما با محدودیت امکانات مالی روبه‌رو هستند، بنابراین مراکز آموزشی ما هرجا که نیاز به منابع مالی است، برای مثال آزمایشگاه، تجهیزات، ارتباط با مجامع صنعتی و بین‌المللی و مانند آن قوت و قدرت چندانی ندارد. ارتباط دانشجویان ما با همتایان خود در سایر نقاط دنیا قطع است و تماس محدودی با صنعت دارند. البته این سخن به‌معنای آن نیست که دانشگاه‌های ما ضعیف هستند. من معتقدم مراکز آموزش عالی کشور نسبت به سایر بخش‌ها بسیار پیشرو و نزدیک به استانداردها است.

یکی از مهم‌ترین دلایل قدرت مراکز آموزش عالی کشور این است که حداقل نیمی از اساتید دانشگاه‌های بزرگ و مرجع ما در کشورهای پیشرفته معدنی تحصیل کرده‌اند.

آنها حضور در سیستم‌های آموزشی بین‌المللی و دانشگاه‌های بزرگ دنیا را تجربه کرده و حتی سابقه تدریس در این دانشگاه‌ها را نیز دارند و ماحصل تلاش خود را به دانشگاه‌های داخل کشور منتقل کرده‌اند، بنابراین ما در بسیاری از رشته‌ها ـ از جمله رشته معدن ـ تعداد زیادی استاد داریم که جزو اساتید برتر دنیا هستند.

در رشته معدن استادانی داریم که از نظر تعداد مقالات، پژوهش‌ها یا جایگاه بین‌المللی‌شان جزو دانشمندان یک درصد یا دو درصد دنیا به‌شمار می‌روند (یعنی از میان ۱۰۰ نفر که دارای این تخصص هستند، تنها یک درصد به این مرتبه رسیده‌اند)؛ بنابراین دانشگاه‌های ما کمابیش استانداردهای آموزشی و پژوهشی را دارند.

◉ آیا صنعت ما هم از این استاندارد برخوردار است؟

صنعت دولتی که پویایی و رقابت در آن معنایی ندارد، از اساس چه سوالی دارد که دانشگاه بخواهد به آن پاسخ دهد؟

صنعتی که کارش واردات و خرید از خارج است و راه‌حل تمام مسائلش را از آن‌سوی مرزها طلب می‌کند، نیازی ندارد که دانشگاه بخواهد پاسخگوی آن باشد.

◉ چرا خروجی‌های دانشگاه ما نمی‌توانند به‌طورمستقیم وارد صنعت شوند؟

خیلی وقت‌ها این سوال پیش می‌آید، اما من از نزدیک شاهد بودم که فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های بزرگ دنیا هم همین شرایط را داشتند. هرگز کسی که دوره کارشناسی را گذرانده از روز اول نمی‌تواند وارد فعالیت حرفه‌ای شود.

تفاوت در اینجا است که شرکت‌های بزرگی که ساختارهای جاافتاده‌ای برای انتقال علم و تجربه در درون‌شان شکل گرفته و سازکار انتقال اطلاعات و کارآموزی دارند، از طریق کارآموزی دانشجویان و تزریق منابع مالی به دانشگاه ارتباط سیستماتیک و ارگانیک خود را با این موسسات آموزشی حفظ می‌کنند.

بخش صنعت در کشورهای پیشرفته پول خرج کردن در دانشگاه را سرمایه‌گذاری می‌دانند و مسائل خود را از طریق دانشگاه‌ها حل می‌کنند، در حالی که بسیاری از بخش‌های صنعتی در کشور ما ظرفیت پذیرش کارآموز را ندارند. برای مثال اگر بخواهیم یک دانشجوی لیسانس را ۲، ۳ ماهی برای کارآموزی بفرستیم، با مشکل روبه‌رو می‌شویم، چون هیچ کارخانه‌ای کارآموز بیش از یک هفته یا در موارد نادر یک‌ماهه قبول نمی‌کند و جایی را نمی‌توان پیدا کرد که دوره ۳ماهه برای کارآموز در نظر بگیرد.

آنها متوجه نیستند کارآموزی که چند ماهی در مجموعه آنها کسب تجربه کند، در واقع مهارتی را کسب می‌کند که به‌کار خود این مجموعه‌ها می‌آید و اگر جلوی این کسب مهارت را بگیرند، باید با صرف هزینه بیشتری، فرد دیگری را پیدا کنند که با هزینه‌ای بسیار بیشتر همان خدمات را به آنها ارائه دهد.

نباید کارکردها و مهارت‌هایی را که صنعت باید آموزش دهد، از دانشگاه انتظار داشته باشیم. هیچ‌جای دنیا از کسی که تازه از دانشگاه فارغ‌التحصیل می‌شود، توقع ندارد که برود و پمپ کارخانه را تعمیر کند. بخش صنعت ما بعضی وقت‌ها توقعات غیرمعمول از دانشگاه و دانشجویان دارند. فکر می‌کنند اگر کسی از دانشگاه صاحب‌نامی فارغ‌التحصیل شد، باید تمام ریزه‌کاری‌های فنی را بداند و به‌راحتی نیازهای آنها را برآورده کند، در حالی که از خود نمی‌پرسند این مهارت‌های فنی ـ برای مثال تعمیر پمپ ـ را دانشگاه باید به دانشجویانش بیاموزد؟ کجای دنیا پمپ را سر کلاس درس می‌آورند و تعویض آن را به دانشجویان آموزش می‌دهند؟ این نوع کارها باید در دوره‌های کارآموزی آموزش داده شود. اگر بخواهیم بی‌طرفانه به موضوع نگاه کنیم، باید بگوییم هم دانشگاه و هم صنعت ما دولتی، غیررقابتی و غیرپویا است، اما صنعت تلاش می‌کند همه تقصیرها را به‌گردن دانشگاه بیندازد، در حالی که حداقل، خروجی‌های دانشگاه در همه دنیا موردپذیرش و مطلوب هستند و بهترین دانشگاه‌های دنیا علاقه‌مند هستند که فارغ‌التحصیل‌های ما را جذب کنند، اما در بخش صنعت نمی‌توانیم ادعا کنیم بهترین صنایع دنیا مشتریان تولیدات صنعتی یا خدمات ما نیستند.

این نشان می‌دهد که دانشگاه ما با فاصله بسیار زیادی جلوتر از صنعت ایستاده است.

◉ چه باید کرد؟

تشکل‌های صنفی در حوزه معدن باید پا پیش بگذارند. فلسفه وجودی این تشکل‌ها و مجموعه‌های صنفی خدمات‌رسانی به صنایع است. یکی از خدماتی که آنها می‌توانند ارائه کنند، کمک به توانمندتر شدن نسلی است که در آستانه ورود به بازار کار است.

چطور می‌توان فارغ‌التحصیلان دانشگاه را توانمندتر کرد؟

با برگزاری دوره‌های کارآموزی مناسب در صنعت می‌توان این مهم را به انجام رساند. تشکل‌ها باید ارتباطات را ایجاد کنند. مجموعه‌هایی مانند خانه معدن، انجمن مهندسی معدن، سازمان نظام مهندسی معدن و امثال آن باید نقش جدی‌تری به‌عهده بگیرند، با معادن رایزنی، ارتباط میان دانشگاه و صنعت را تسهیل کرده و امکان کارآموزی را برای دانشجویان فراهم کنند.

کارکرد تشکل‌ها این است که این ارتباطات را گسترش دهند و در نهایت دولت، کارخانه‌های دولتی و خصوصی هستند که باید پا پیش بگذارند و کمک کنند تا نسل بهتری از دانشجویان پرورش پیدا کنند.

هیچ کلاس درس و دانشگاهی نمی‌تواند کارخانه باشد و نصب، ساخت و راه‌اندازی یاد بدهد؛ هیچ جای دنیا این‌طور نیست.

پس در مجموع خود صنایع باید از طریق ارتباطاتی که با دانشگاه‌ها برقرار می‌کنند و امکاناتی که در اختیار دانشجویان قرار می‌دهند،این کار را انجام دهند.

◉ نقاط ضعف سیستم آموزشی ما چیست؟

یکی از ایراداتی که به سیستم آموزشی ما وارد است، نحوه ورود دانشجویان به موسسات آموزش عالی از طریق کنکور است. من به‌شخصه همواره به این سیستم انتقاد داشته و دارم، اما صادقانه بگویم هیچ روش بهتر و عادلانه‌تری نسبت به روش فعلی نیافتم. اگر جزو کشورهای پیشرفته بودیم و اطمینان داشتیم که همه اساتید دانشگاه‌های متعدد ما برای انتخاب دانشجو جانب انصاف و عدالت را رعایت می‌کنند و مصاحبه ورودی صحیحی انجام می‌دهند تا بهترین‌ها را انتخاب کنند، باید برای ورود به دوره‌های تحصیلات عالی ـ دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری ـ براساس مصاحبه و نظر استاد تصمیم‌گیری می‌شد.

اما من چندان خوش‌بین نیستم و فکر می‌کنم اگر این آزادی عمل به دانشگاه داده شود، این خطر وجود دارد که حتی انتخاب دانشجو هم شکل توصیه‌ای، فامیلی و رانتی پیدا کند.

قصد توهین به اساتید دانشگاه و همکاران خودم را ندارم،اما در کمال تاسف سیستم جاری در کشور ما به‌گونه‌ای نیست که شایستگان را انتخاب کند، بنابراین اگر بنا بود افراد با انتخاب اساتید وارد دانشگاه شوند، بعید می‌دانم عدالتی که امروز در زمینه انتخاب دانشجو داریم، وجود می‌داشت. کارکرد کنکور حداقل این است که هر دانشجویی از هر نقطه کشور ـ اگر زحمت بکشد ـ می‌تواند به‌بهترین دانشگاه‌های وارد شود. من این عدالت را با تمام نقاط ضعفی که دارد، ترجیح می‌دهم و فکر می‌کنم در حال حاضر چاره دیگری جز این نیست، زیرا ظرفیت را هم نمی‌توان بیش از این کرد.

درباره چالش‌های مختلف اظهارنظر کردم و ممکن است این تلقی ایجاد شود که من هیچ عیبی بر دانشگاه ندیدم، در حالی که این‌طور نیست.

دانشگاه‌های ما دست‌کم یک عیب بسیار بزرگی دارند که در اسرع‌وقت باید برای رفع آن اقدام کرد و اگر سریع دست به‌کار نشویم، کیفیت آموزشی افت خواهد کرد و دانشگاه‌ها از استاندارد دنیا فاصله می‌گیرند.

این نقص عبارت از آن است که تهیه چارچوب درسی ـ یعنی چه درس‌ها و سرفصل‌هایی باید در هر رشته تدریس شود ـ باید از دست وزرات علوم خارج شود. به‌عبارت دیگر متولی این امر نباید نهادی دولتی باشد و چند استاد دور هم جمع بشوند و براساس توانمندی‌های خودشان برنامه درسی بنویسند.

نوشتن این چارچوب‌های درسی باید با همکاری جدی و نظام‌مند با تشکل‌های معدنی، صنعت معدن، سازمان نظام مهندسی و امثال آن باشد و وزارت علوم باید در این زمینه نقش چندانی نداشته باشد، زیرا وزارت علوم ارائه‌دهنده خدمات آموزشی است، بنابراین باید بداند هر حوزه چه خدماتی نیاز دارد و همان خدمات را ارائه دهد نه اینکه خودش برنامه طراحی کند.

به‌نظر من این بزرگ‌ترین چالش دانشگاه‌های ما است. برنامه‌ها و ساختار درسی ما در بخش معدن نیاز به بازنگری جدی دارند، زیرا به‌نظر می‌رسد با آنچه باید باشند تفاوت زیادی دارند.

چطور ممکن است سرفصل دروسی که دانشجوی کارشناسی ما می‌گذراند با سرفصل دروس دانشگاه‌های دیگر دنیا ۱۰ یا ۲۰ درصد مشابهت داشته باشد؟ بنابراین باید دروس، خارج از چارچوب وزرات علوم و در همکاری گسترده ـ با تشکل‌های معدنی و بخش صنعت ـ بازنگری شود تا سرفصل‌های درسی از ابتدا پایه‌ریزی شود.

به‌ویژه اینکه از درون دانشگاه نمی‌توانیم آینده معدن را پیش‌بینی کنیم. برای آن درس طراحی کنیم. آینده معدن و صنایع‌معدنی را هوش‌مصنوعی، بلاک‌چین، واقعیت مجازی، اینترنت اشیا، هوشمندسازی معادن و مباحث میان‌رشته‌ای، سنسورهای نرم و سخت و امثال آن رقم می‌زنند و دانشگاه باید به‌سرعت خود را در این زمینه‌ها به‌روز کند. اگر در این زمینه غفلت کنیم و آموزش را به‌شیوه رایج ادامه دهیم، حداقل نیم قرنی از دیگران عقب‌تر می‌افتیم؛ اما این همان اتفاقی است که نظام آموزش عالی ما برای رسیدن به آن بسیار لخت و کند حرکت می‌کند.

معادن منگنز از خام‌فروشی پرهیز کنند

معاون دادستان کل کشور گفت: معادن منگنز باید از خام‌فروشی پرهیز و به استخراج، کیفی‌سازی مواد و انتقال به بخش سنگ‌شکن و مصارف کارخانه‌های داخلی اقدام کنند.

به گزارش ایرنا، علی جمادی در ادامه نشست‌های تخصصی معاونت قضایی دادستان کل کشور در رابطه با پیگیری و رفع مشکلات صاحبان صنایع و بنگاه‌های تولیدی با نمایندگان شرکت‌های معادن منگنز ایران (استان‌های تهران، کرمان، کرمانشاه، سمنان، قم، خراسان جنوبی و نماینده قرارگاه خاتم) دیدار و گفت‌وگو کرد.

وی گفت: حمایت از تولید، اشتغال آفرینی و رونق صنایع و تحقق اقتصاد مقاومتی یکی از وظایفی است که با جدیت در دستگاه قضایی و دادستانی کل دنبال می‌شود و اعتقاد داریم کمک به حوزه اقتصاد موجب جلب اعتماد عمومی و افزایش رضایتمندی مردم خواهد شد.

وی درباره نقش و جایگاه معادن در اقتصاد کشور اظهار کرد: به لطف‌الهی، ایران یکی از کشورهای سرشار از معادن است و این ظرفیت باید به خوبی بکار گرفته شود تا بتوان در زمینه صادرات عملکرد خوبی داشته باشیم.

جمادی به برخی خلاءهای نهادهای تصمیم‌ساز مرکزی در رابطه با بعضی از تشکل‌های تولیدی اشاره کرد و افزود: معادن منگنز باید با پرهیز از خام فروشی و تمرکز بر استخراج و کیفی‌سازی مواد و انتقال به بخش سنگ‌شکن و مصارف کارخانه‌های داخلی، با بالا بردن عیار منگنز و تعرفه مناسب برای رقابت با محصولات خارجی ضمن بی‌نیاز کردن کارخانجات داخلی به صادرات محصولات با کیفیت و ارزآوری به داخل کشور اقدام کنند.

در ادامه این نشست، محمدرضا راغبیان، مدیرعامل شرکت معادن منگنز ایران و دیگر شرکت‌کنندگان مطالبی درباره مشکلات معادن منگنز ایران مطرح کرد و افزود: معادن داخلی با وجود اینکه قادر به تامین بیش از ۵۰ درصد از نیازهای کشور در این بخش هستند اما ۷۵ درصد منگنز مصارف کارخانه‌های داخلی کشور از طریق واردات تامین می‌شود و در دراز مدت این امر سبب زمین‌گیر شدن معادن منگنز ایران خواهد شد.

همچنین اشاره شد این محصول حدود ۸۰درصد در صنایع فولاد کاربرد داشته و نزدیک به ۱۰۰ تن منگنز در سال با عیار متوسط ۲۳در کشور تولید می‌شود که این معادن را در زمره یکی بزرگ‌ترین تولیدکنندگان کشور قرار داده است.

دود اختلاف صمت و بورس کالا به چشم فولادسازان می‌رود

یک فعال فولادی به هم خوردن تعادل زنجیره فولاد را عامل افزایش فشار در تولیدکننده‌های محصول نهایی یا محصول میانی عنوان کرد.

سعید منتخبی در گفت‌وگو با فولادبان با بیان اینکه تحریم مانع مهمی در صادرات فولاد به شمار می‌رود، مطرح کرد: مشتریان فولاد ایران به همین دلیل نمی‌توانند به صورت مستقیم مبالغ خرید خود را پرداخت کنند و به همین خاطر شرکت‌ها باید ضمانت‌نامه‌ای برای تضمین محصولات به مشتریان ارائه دهند.

وی گفت: در این راستا، باید راه‌حلی از طریق سیستم بانکی داخلی پیدا شود تا ضمانت‌نامه برای مشارکت با سایر کشورها تعیین شود. در این صورت مشتری می‌تواند سرمایه خود را به راحتی در اختیار ما قرار دهد و خرید خود را با خیال آسوده انجام دهد.

این فعال حوزه فولاد با اشاره به اینکه عرضه محصولات فولادی در بورس کالا نیاز به کارشناسی بیشتری دارد، افزود: عرضه فولاد در بورس فکر خوبی است؛ به شرطی که تمام مواد اولیه و محصولات هم زمان به‌صورت ۱۰۰درصد عرضه شود و مازاد آن نیز صادر شود اما اینکه فقط در بخشی از زنجیره ازجمله مواد اولیه به صورت سختگیرانه این اقدام صورت گیرد، تعادل زنجیره را از بین خواهد برد.

منتخبی به هم خوردن تعادل زنجیره فولاد را عامل افزایش فشار در تولیدکننده‌های محصول نهایی یا محصول میانی عنوان کرد و درباره اختلافات وزارت صمت و بورس کالا اظهار کرد: این اختلاف نظر مشکلاتی بین واحدهای هماهنگ‌کننده و سازمان‌های مرتبط به وجود می‌آورد و طبیعتا دود این تضاد و ناهماهنگی به چشم تولیدکننده و مصرف‌کننده خواهد رفت.

جاه طلبی «ریوتینتو» برای دستیابی به ذخایر لیتیوم

گروه معدن

شرکت معدنی ریوتینتو به عنوان یکی از شرکت های بزرگ معدنی جهان به دنبال افزایش تولید لیتیوم و بهره برداری از فرصت های موجود در سال های پیش رو در بازارهای جهانی است.

به گزارش «روزگار معدن»، ریوتینتو اعلام کرد که به طور فعال در حال جستجوی ذخایر لیتیوم است زیرا انتظار دارد قیمت فلز مورد استفاده در ساخت باتری‌هایی که خودروهای برقی را تامین می کنند برای مدت طولانی افزایشی باشد.

این شرکت مجبور شد پروژه معدن لیتیوم ۲,۴ میلیارد دلاری پیشنهادی خود در صربستان را در اوایل سال جاری پس از لغو مجوزهای پروژه از سوی دولت متوقف کند.

ریوتینتو در ارائه ای که در وب سایت خود منتشر کرد، تأیید کرد که Jadar را به طور کامل کنار نگذاشته است زیرا هنوز این پروژه را بخشی از مجموعه خود می داند و بیان کرده قصد دارد روند توسعه را ادامه داده و ریسک آن را بپذیرد.

دومین شرکت بزرگ معدنی جهان همچنین گفت: که به دنبال "فرصت های رشد در بخش لیتیوم است. البته به گزارش سایت خبری محلی نوا، نخست وزیر صربستان، به سرعت در واکنشی سرد نسبت به این موضوع گفت: هیچ امکانی برای احیای پروژه لیتیوم مشاهده نمی کند.

وی همچنین اظهار کرد: داشتن معدن لیتیوم در کشور یک «فرصت تاریخی» برای توسعه است و بحث عمومی در مورد این موضوع ضروری خواهد بود.

در صورت تکمیل، این پروژه با تولید ۵۸ هزار تن کربنات لیتیوم تصفیه شده با درجه باتری در سال، بزرگترین معدن لیتیوم اروپا خواهد بود که برای تامین انرژی یک میلیون خودروی الکتریکی و تامین ۹۰ درصد نیاز فعلی لیتیوم کافی است.

«جادار» همچنین ریوتینتو را به سکوی ۱۰ تولیدکننده برتر لیتیوم در جهان سوق خواهد داد.

علاقه این شرکت معدنی- استرالیایی به لیتیوم در بحبوحه تلاش جهانی برای انتقال به منابع انرژی پاک تر و کاهش وابستگی به سوخت های فسیلی است. این فلزات، باتری را در خط مقدم تغییر قرار داده است.

طی پنج سال گذشته، ریوتینتو تلاش کرده است تا حضور خود را در بازار باتری خودروهای برقی گسترش دهد. در سال ۲۰۱۸، طبق گزارش‌ها، تلاش کرد تا ۵ میلیارد دلار از سهام انجمن شیمی و معدنی شیلی (SQM)، دومین تولیدکننده بزرگ لیتیوم در جهان را خریداری کند.

در آوریل ۲۰۲۱، ریوتینتو تولید لیتیوم را از سنگ‌های باطله در یک کارخانه واقع در کالیفرنیا، آغاز کرد.

ریوتینتو در ماه مارس امسال گام دیگری به سمت بازار لیتیوم برداشت و پروژه لیتیوم Rincon را در آرژانتین به مبلغ ۸۲۵ میلیون دلار خریداری کرد که دارای ذخایری معادل دو میلیون تن کربنات لیتیوم بوده که برای عمر ۴۰ ساله معدن کافی است.

این شرکت معدنی همچنین به برخی از بزرگترین بانک های سرمایه گذاری مراجعه کرده و در مورد شرکت ها و پروژه های لیتیومی توصیه هایی ارائه و مواردی را درخواست کرده است.

این شرکت گفته بود که این جلسات به این معنی نیست که یک معامله بزرگ قریب الوقوع است، بلکه هدف آنها اطمینان از آگاهی تمام فرصت های این بخش است.

ریوتینتو در حال حاضر هیچ پروژه لیتیومی در استرالیا که بزرگترین کشور تولید کننده این فلز است، ندارد، اما اعلام کرده است که از «آب نمک های مرغوب استرالیا» برای پاسخگویی به تقاضا استفاده خواهد کرد.

افزایش تقاضا برای خودروهای برقی، افزایش تقاضا لیتیوم را به همراه دارد و به همین دلیل بازار خوبی برای این محصول پیش بینی می شود.

انتقاد امریکا از بهره‌برداری یک معدن زغال‌سنگ در انگلیس

طرح بهره‌برداری از یک معدن زغال‌سنگ در انگلیس که دولت این کشور مجوز آن را صادر کرده است به دلیل استفاده از سوخت فسیلی و تولید گازهای گلخانه‌ای با تعهدات لندن برای مقابله با تغییرات آب و هوایی مغایرت دارد و امریکا اعلام کرده آن را به دقت بررسی خواهد کرد.

به گزارش ایرنا، جان کری نماینده ویژه امریکا در امور آب و هوایی گفته به دقت طرح تایید شده از سوی دولت انگلیس برای بهره‌برداری از معدن جدید زغال‌سنگ را مورد بررسی قرار خواهد داد زیرا این طرح نگرانی‌هایی را درباره افزایش انتشار گازهای گلخانه‌ای برانگیخته و پیام اشتباهی را به کشورهای در حال توسعه ارسال می‌کند.

کری گفته در صورت افزایش انتشار گازهای گلخانه ای، از تصویب طرح بهره‌برداری معدن در شهر «کامبریا» توسط دولت انگلیس، به طور علنی انتقاد خواهد کرد.

نماینده ویژه بایدن در امور آب وهوایی گفته به دقت طرح معدن را که برای نخستین‌بار در ۳ دهه گذشته در انگلیس مورد تایید قرار گرفته، مورد بررسی قرار خواهد داد و اگر مطابق با معیارهای سختگیرانه نباشد علنا علیه آن موضع گیری خواهد کرد.

وی عصر جمعه به خبرنگاران گفت: زغال‌سنگ مسیر و هدفی نیست که جهان تلاش می‌کند به سمت آن حرکت کند. من می‌خواهم از سطح جذب و ذخیره‌سازی گازهای گلخانه‌ای در این فرآیند و سنجش این فرآیند خاص در تولید فولاد آگاه شوم.

کارخانه وودهاوس در نزدیکی «منطقه وایت هِون» در شهر کامبریا، زغال سنگ کک را پس از بهره‌برداری برای استفاده در صنعت فولاد تولید خواهد کرد. دولت انگلیس مدعی است که بهره‌برداری از این معدن با هدف این کشور برای به صفر رساندن انتشار گازهای گلخانه‌ای تا سال ۲۰۵۰ مطابقت خواهد داشت چرا که طبق برنامه تا پایان سال ۲۰۴۹ تعطیل خواهد شد. دلیل دیگر دولت در پذیرش این طرح این است که انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از فعالیت این معدن و زغال‌سنگ تولیدی، کمتر از گزینه‌های جایگزینی مانند واردات زغال‌سنگ خواهد بود.

با این حال، بررسی‌ها نشان داده که دستکم ۸۳ درصد از ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار تن زغال‌سنگی که این معدن در هر سال تولید می‌کند، صادر خواهد شد، زیرا دستکم دو تولیدکننده اصلی فولاد در انگلیس از آن استفاده نخواهند کرد.

کری گفته ادامه گسترش استفاده از زغال‌سنگ مشکلی جدی برای آب و هوا است و امریکا در برابر آن در سطح بین‌المللی موضع‌گیری مشخصی دارد.

این مقام امریکایی همچنین گفت بسیاری از کشورهای در حال توسعه در اجلاس آب و هوایی COP۲۷ از رفتار کشورهای توسعه یافته انتقاد کرده‌اند.

کری اظهار کرد: ما تا همین حالا هم با چالش‌هایی از سوی برخی کشورهای اروپایی و... مواجه هستیم که در مواجهه با جنگ اوکراین و افزایش قیمت‌های انرژی، برای سوخت فسیلی بیشتری حفاری یا پمپاژ کرده‌اند.

کارشناسان و فعالان مسائل آب و هوایی از سراسر جهان می‌گویند طرح جدید در انگلیس ریاکاری دولت این کشور را در اقدامات آب و هوایی نشان داد و حکایت از آن دارد که این دولت نتوانسته به وعده‌های خود عمل کند.

کاهش صادرات سنگ‌آهن اوکراین

با توجه به محاصره بنادر دریایی اوکراین در جنگ میان اوکراین و روسیه، اوکراین صادرات سنگ آهن را ۲۶.۸ درصد در نوامبر ۲۰۲۲ کاهش داد.

به گزارش آرتان پرس، آمار منتشر شده توسط اداره گمرک در ۱۱ دسامبر نشان داد شرکت‌های معدنی اوکراین صادرات سنگ آهن را در نوامبر ۲۰۲۲ به ۷۸۳.۲ هزار تن رساندند. این در حالی است که میزان صادرات سنگ‌آهن از شرکت‌های اوکراینی نسبت به اکتبر ۲۰۲۲ حدود ۲۶.۸ درصد کاهش یافته است. همچنین از نظر پولی، میزان صادرات سنگ آهن در نوامبر ۲۰۲۲ با ۲۹.۲ درصد کاهش به ۷۲.۶ میلیون دلار رسیده است.

فعالان بازار گزارش دادند میزان صادرات سنگ‌آهن در نوامبر ۲۰۲۲ به لحاظ حجم محموله‌های صادر شده ۸۰.۲درصد و از نظر پولی ۷۶.۸ درصد نسبت به مدت مشابه در سال قبل کاهش داشته است.

در این میان برخی منابع خبری اعلام کردند در ژانویه تا نوامبر ۲۰۲۲، معدن کاران مستقر در اوکراین ۲۳.۲ میلیون تن سنگ آهن به خارج از کشور ارسال کردند. این در حالی است که میزان صادرات سنگ آهن از اوکراین در ژانویه تا نوامبر ۲۰۲۲حدود ۴۲.۹ درصد کمتر از مدت مشابه در سال ۲۰۲۱ بوده است. باید توجه داشت که درآمد شرکت‌های معدنی مستقر در اوکراین از صادرات سنگ آهن برای ۱۱ ماه نخست سال ۲۰۲۲ به حدود ۲.۸۴ میلیارد دلار رسید، در حالی که نسبت به مدت مشابه در سال قبل ۵۷.۱ درصد افت داشته است.

همچنین به نقل از برخی معامله گران، در ژانویه تا آوریل ۲۰۲۲، صادرات سنگ آهن اوکراین به ۱۲.۹۸ میلیون تن رسید، یعنی حدود ۳.۲ میلیون تن در ماه حمل شد. در عین حال بررسی آمار گمرک نشان داد حدود ۱۰.۲۲ میلیون تن سنگ آهن در ماه می‌تا نوامبر ۲۰۲۲ ارسال شده است، که برابر حدود ۱.۴۶ میلیون تن در ماه است. تحلیل گران بازار گزارش دادند در ۱۱ ماه سال ۲۰۲۲، اسلواکی با ۱۹.۲۰ درصد بیشترین مصرف‌کننده سنگ‌آهن اوکراین بوده است. جمهوری چک با ۱۶.۸ درصد در رتبه دوم و لهستان با ۱۶.۴۱ درصد در رتبه سوم قرار دارند. به این ترتیب بررسی‌ها نشان داد از ابتدای جنگ روسیه و اوکراین، کشورهای اروپایی به واردکنندگان اصلی سنگ‌آهن از اوکراین تبدیل شدند و چین را از این فهرست که در ابتدای سال ۲۰۲۲ بزرگترین مصرف‌کننده مواد خام اوکراینی بود، خارج کردند.

بررسی‌ها نشان داد پس از تهاجم روسیه به خاک اوکراین، شرکت‌های فولادسازی داخلی اوکراین به دلیل محاصره بنادر دریایی، صادرات محصولات خود را به حداقل رساندند. فولادسازان به دنبال راه‌هایی برای ارسال محصولات خود از طریق زیرساخت‌های راه‌آهن هستند، اما به دلیل هجوم بار، Ukrzaliznytsia و گذرگاه‌های مرزی قادر به مقابله با آن نیستند. علاوه‌بر این، روش تحویل بار از طریق راه‌آهن به دلیل افزایش دو برابری هزینه‌ها، برای شرکت‌ها هیچ سودی ندارد. برخی معامله‌گران اعلام کردند مشکلات مربوط به لجستیک به شرایط نامطلوب بازار اضافه شده و باعث کاهش نرخ سنگ‌آهن می‌شود. در نتیجه، این عوامل باعث می‌شود کارخانه‌های معدن و فرآوری اوکراین مجبور به توقف کامل یا کاهش تولید سنگ آهن شوند.

به نقل از منابع خبری تا ۹ دسامبر ۲۰۲۲، نرخ سنگ آهن در بورس کالای دالیان و سنگاپور به ترتیب ۱۱۷.۲ دلار در تن و ۱۰۹.۹۵ دلار در هر تن بود. بنابراین، قیمت‌ها برای ششمین هفته متوالی به دلیل کاهش محدودیت‌ها در چین افزایش می‌یابد.

همان‌طور که مرکز GMK قبلا گزارش داد، اوکراین صادرات سنگ‌آهن در سال ۲۰۲۱ را ۴.۲ درصد نسبت به سال ۲۰۲۰ کاهش داده و به ۴۴.۵ میلیون تن رساند. از نظر پولی نیز میزان صادرات سنگ آهن با ۶۲.۸ درصد افزایش در سال به ۶.۹ میلیارد دلار رسید.

روزگار معدن

استان‌ها

۶

شنبه
۲۶ آذر ۱۴۰۱
۲۲ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
۱۷ دسامبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۸۲

روی خط خبر

تعطیلی ۶ کارگاه غیرمجاز مصالح ساختمانی در مرودشت

مدیرکل تعزیرات حکومتی استان فارس گفت: تخلف ۶ کارگاه غیرمجاز مصالح ساختمانی در شهرستان مرودشت محرز شد و این واحدها با حکم شعبه اول اداره تعزیرات حکومتی این شهرستان تعطیل شدند.

به گزارش روابط عمومی اداره کل تعزیرات حکومتی استان فارس، غلامرضا سالاری افزود: با گزارش بازرسان اداره کل استاندارد در خصوص فعالیت ۶ کارگاه غیرمجاز تولید مصالح ساختمانی در حومه شهرستان مرودشت، متصدیان این واحدها به تعزیرات احضار شدند. سالاری افزود: بنا بر بررسی‌های به عمل آمده، مصالح تولید شده در این کارگاه‌ها از استحکام لازم برخوردار نبوده و قابلیت عرضه در بازار را نداشته است.

۶ واحد فرآوری به مجموعه معدنی سمنان اضافه شد

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار سمنان با بیان اینکه شش واحد فرآوری به مجموعه معدنی استان اضافه شده است، گفت: تقاضا برای راه‌اندازی ۸ واحد فرآوری معدنی دیگر نیز در دست بررسی است.

به گزارش مهر، محمدرضا صادقی در نشست شورای معادن استان سمنان به میزبانی استانداری ضمن بیان اینکه از ابتدای امسال دو واحد فرآوری معدنی به استان اضافه شد، ابراز کرد: با افزوده شدن شش واحد دیگر این تعداد به ۸ واحد افزایش یافته است. وی ضمن بیان اینکه تقاضا برای راه‌اندازی هشت واحد فرآوری معدنی دیگر نیز در دست بررسی است، افزود: پیش‌بینی می‌شود افزوده شدن این واحدها بتواند سهم عمده‌ای در بهبود وضعیت اشتغال استان سمنان داشته باشد.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار سمنان با بیان اینکه طبق برآوردها تا پایان ۱۴۰۲ تعداد واحدهای فرآوری معدنی ۱۶ عدد خواهد شد، ابراز کرد: مهم‌ترین هدفی که در این راستا پیگیری می‌شود جلوگیری از خام فروشی مواد معدنی با ارزش در استان است. صادقی با بیان اینکه طی امسال ۱۳ پروانه جدید در بخش معدن استان سمنان اعطا شده است، تصریح کرد: این واحدها توانستند اشتغال‌زایی ۶۶ نفر را به همراه داشته باشند.

وی ضمن بیان اینکه مشکل ۹ واحد معدنی نیز رسیدگی شده است، افزود: هم اکنون ۶۷۰ معدن در استان سمنان وجود دارد که پیگیری وضعیت این تعداد نیز در دستور کار شورای معادل قرار دارد.

اعمال محدودیت مصرف گاز در صنایع خوزستان

مدیرعامل شرکت گاز خوزستان از اعمال محدودیت‌ها برای مصرف گاز در صنایع استان خبر داد و گفت: در شرایط اوج سرما عدم توجه صنایع استان به دستورالعمل اعمال محدودیت در مصرف گاز برای شهرهای سردسیر کشور مشکل‌ساز خواهد شد. علی اکبر نکونام در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: با وجود اینکه دمای هوا در خوزستان روزبه‌روز کاهش می‌یابد و سمت سرد شدن هوا پیش می‌رویم اما هیچ کمبود گازی در بحث مصارف خانگی در شهرها و روستاها در خوزستان وجود ندارد. وی با اشاره به محدودیت‌های اعمال‌شده برای مصرف گاز از سوی صنایع استان افزود: شرکت ملی گاز ایران دستورالعمل‌هایی در خصوص اعمال محدودیت‌هایی برای صنایع استان در مصرف گاز در این ایام سرد سال و فصل زمستان ابلاغ کرده است تا این صنایع به شکلی محدود از گاز استفاده کنند. مدیرعامل شرکت گاز خوزستان با انتقاد از عدم رعایت صنایع خوزستان در مصرف گاز و توجه نکردن به دستورالعمل اعمال محدودیت مصرف گاز، گفت: این محدودیت‌ها به منظور تامین نیاز گاز دیگر استان‌های کشور است و صنایع استان خوزستان باید به این مهم توجه داشته باشند اما متاسفانه هیچ توجهی به این موضوع از سوی شرکت‌ها نمی‌شود. نکونام عنوان کرد: صنایع و شرکت‌هایی که شامل این دستورالعمل هستند با مطرح کردن مشکلات مالی، صنفی و کارگری عنوان می‌کنند که نمی‌توانند این محدودیت‌ها در مصرف گاز را اعمال کنند اما باید گفت که اگر این محدودیت‌ها اعمال نشود، شهرهای دیگر استان‌های کشور با مشکل تامین گاز مواجه خواهند شد. وی افزود: در شرایط اوج سرما عدم توجه صنایع استان به دستورالعمل‌ها و محدودیت‌های مصرف گاز، برای شهرهای سردسیر کشور مشکل‌ساز خواهد شد و از این رو در صورت عدم توجه به این مهم، مجبور هستیم با روش‌های قهری نسبت به این مسئله عمل کنیم.

مدیرعامل شرکت گاز خوزستان گفت: کارخانه‌های فولاد، سیمان، پتروشیمی‌ها و نیروگاه‌های خوزستان از جمله مجموعه‌هایی هستند که باید به دستورالعمل اعمال محدودیت در مصرف گاز توجه کنند و انتظار می‌رود تا نسبت به این محدودیت‌ها توجه شود.

ریسک‌های سرمایه‌گذاری در بخش معدن

گروه معدن

رویکرد موثر دولت سیزدهم موجب شده است تا با وجود مشکلات اقتصادی و خطراتی که برای سرمایه‌گذاری وجود دارد، میزان تولیدات معدنی در خراسان رضوی رشد مطلوبی را تجربه کرده و بخش عمده‌ای از معادن راکد استان تعیین تکلیف شوند.

خراسان رضوی استانی معدن‌خیز است و معادن جزو مزیت های سرمایه‌گذاری در این منطقه به شمار می‌رود، سنگ‌آهن با ۵۹ معدن، آهک و آلوویوم آهکی با ۴۴ معدن، سنگ تزئینی و نما با ۲۴۳ معدن، کرومیت با ۷۱ معدن، مس با ۵۲معدن، گچ با ۵۱ معدن، طلا با ۸ معدن، منگنز با ۳۶ معدن و سیلیس با ۲۷ معدن جزو مهم‌ترین معادن استان هستند که ذخیره قطعی برخی از آنها به بیش از یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تن می‌رسد.

امیررضا رجبی، مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی با اشاره به شرایط فعلی حوزه معدنی استان به ایرنا گفت: تعداد پروانه‌های اکتشاف معتبر در استان ۲۲۴ فقره، گواهی کشف معتبر ۶۷ فقره با ذخیره ۴۴ میلیون تن و هزینه عملیات ۱۹۹ میلیارد و ۸۵۲ میلیون ریال است و شمار پروانه‌های بهره‌برداری معتبر در حوزه معدن استان شامل هزار و ۱۶ فقره با ذخیره ۲.۸۸ میلیارد تن و استخراج اسمی ۵۶ میلیون تن، سرمایه‌گذاری ۳۰ هزار و ۳۶۹ میلیارد ریالی و اشتغالزایی برای ۱۱ هزار و ۴۸۰ نفر است.

وی اظهار کرد: در ۸ ماهه امسال ۳۴ پروانه بهره‌برداری معدن، ۳۱ گواهی کشف و ۶۰پروانه کشف معدن در خراسان رضوی صادر شده است.

وی ادامه داد: تعداد کل معادن راکد در خراسان رضوی ۴۸۳ فقره است که از این تعداد در ۸ ماهه امسال ۲۵ معدن راه‌اندازی شده، ۹۰ معدن در مسیر مزایده قرار گرفته و ۱۵۰ معدن راکد در نشست‌های فعال‌سازی و راه‌اندازی (اخطار ماده ۲۰) و ارسال نامه اخطار قرار گرفته است، که در مجموع از ۴۸۳ فقره معدن راکد خراسان رضوی ۲۶۵ معدن تعیین تکلیف شده است.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی اضافه کرد: در ۸ ماهه امسال کل تولید معدنی خراسان رضوی رشدی ۱۲ درصدی داشته و شاهد ۵۰ درصد رشد در ظرفیت استخراج مهم‌ترین معدن سنگ‌آهن استان (سنگان خواف) از ۱۷ میلیون تن به ۲۵ میلیون تن در سال و افزایش ۱۰۰ درصدی ظرفیت استخراج سنگ قیمتی فیروزه از سالانه ۴۰ تن به ۶۰ تن بوده‌ایم.

رجبی با بیان اینکه تعطیلی هیچ بنگاه اقتصادی اعم از صنعتی، معدنی یا تجاری پذیرفته شده نیست، گفت: در این راستا باید شیوه کار به منظور رفع آسیب از آن توسط متولیان ارائه شود، اگر یک واحد معدنی برای محیط‌زیست یا منابع طبیعی آسیب زا است، به جای حکم تعطیلی آنها باید متولیان شیوه کار آن را به ما ارائه دهند تا آسیب وارده کاهش یافته و برطرف شود.

وی اظهار کرد: ما در حوزه معدن باید همیشه به فکر اکتشاف و افزایش استخراج بیشتر باشیم، اما گاهی ممکن است این معادن در عرصه‌های طبیعی و محدوده‌های خاصی مستقر باشند که یقینا این وضعیت می‌تواند محدودیت هایی را در استخراج مواد معدنی از این معادن به وجود آورد. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: همواره باید کار اکتشاف و استخراج مواد معدنی انجام شود و متولیان متناسب با شرایط منطقه، میزان استخراج را اعلام کنند نه اینکه کار به تعطیلی معدن بکشد، در واقع هیچ وقت نباید کار استخراج متوقف شود بلکه باید شرایط استخراج مواد معدنی در مناطق خاص تغییر کند.

وی بیان کرد: حل این مسائل نیاز به بحث و بررسی دارد و باید سازمان‌های مردم نهاد را در این بخش توجیه کرد، در هر صورت معادن نیز جزو انفال محسوب می‌شود و مردم از عواید آن منتفع می‌شوند لذا این بخش نیز باید مانند محیط‌زیست و منابع طبیعی مورد توجه قرار گیرد.

وی اضافه کرد: استقرار واحدهای معدنی و فرآوری این مواد، نرخ تمام شده تولید را کاهش می‌دهد، لذا استخراج معادن و فرآوری آن در واحدهای تولیدی علاوه بر اشتغال، کالاها را با نرخ کمتری به‌دست مردم می‌رساند.

عکس: روزگار معدن

عواملی که خطر سرمایه‌گذاری را بالا می‌برد

دست‌اندرکاران حوزه معدن معتقدند که به دلیل برخی مشکلات، خطرپذیری و ضریب امنیت سرمایه‌گذاری در بخش معادن استان افزایش یافته است لذا این بخش نیازمند حمایت بیشتری از سوی مسئولان امر است.

معادن خراسان رضوی به دلیل نبود نقشه راه توسعه مشخص، خطرپذیری بالای آن در سرمایه گذاری، عدم حمایت‌های لازم و مشکلات زیرساختی به ویژه در زمینه آب، شرایط ویژه‌ای دارند که همه این مشکلات با ارائه راهکارهای درست و حمایت‌های همه جانبه قابل حل است.

احمدرضا صفار طبسی، رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی خراسان رضوی در این‌باره گفت: بخش معدن مظلوم است و فعالان بخش معدنی خطرات زیادی را برای سرمایه‌گذاری متقبل می‌شوندو بر این اساس باید نوع نگاه و تعاریف نسبت به بخش معدن تغییر کند.

وی با بیان اینکه کسی خطر کردن‌های سرمایه‌گذاران بخش معدن را نمی‌بیند، افزود: ما ۳ نوع معدن کوچک، متوسط و بزرگ مقیاس داریم که در استان خراسان رضوی اولویت ما معادن کوچک مقیاس هستند.

طبسی بیان کرد: معادن کوچک مقیاس به سبب مسئولیت‌های اجتماعی که برعهده دارند، اشتغال بیشتری در روستا ایجاد کرده و از مهاجرت روستاییان به شهر و توسعه حاشیه کلانشهرها جلوگیری می‌کنند.

دردسرهای دریافت وام بانکی

رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی خراسان رضوی گفت: در خصوص دریافت حقوق دولتی از معدن‌داران ضابطه قانون‌مندی وجود ندارد و در مزایده‌های مربوط به معادن راکد نیز در حق مالکان قبلی اجحاف می‌شود.

صفار طبسی اظهار کرد: در حوزه تامین سرمایه نیز توجه زیادی به معدن دار نمی‌شود؛ به طوری که هیچ بانکی حاضر نیست در ازای پرداخت تسهیلات، پروانه معدن دار را به عنوان وثیقه بپذیرد، از سوی دیگر سرمایه‌گذاری در بخش معدن دیگر از امنیت لازم برخوردار نیست و با این وضعیت کمتر کسی به دنبال توسعه معدن است.

وی به امکان توثیق پروانه بهره‌برداری معادن به منظور دریافت تسهیلات اشاره و اظهار کرد: پروانه‌های بهره‌برداری دارای ارزش مشخصی هستند. به همین دلیل پروانه می‌تواند برای دریافت تسهیلات به عنوان سند در رهن بانک قرار بگیرد.

کشور ما بیش از نفت، معدن دارد

نایب‌رئیس خانه معدن خراسان رضوی نیز، بر این‌باور است که بخش معدن در کشور به اندازه کافی مورد توجه قرار نگرفته و حال آنکه کشور ما بیش از آنکه نفتی باشد، معدن خیز است.

آریوبرزن مافی گفت: معدن‌کار، مستاجر دولت است و همیشه نگران آن است که سرمایه گذاری‌اش به خطر بیفتد، اما ساختار کشور به گونه‌ای است که همان قدر که اختیار به وزارت صمت برای دادن پروانه بهره‌برداری به معدن‌دار داده، اختیاراتی نیز به سازمان‌های حفاظت محیط‌زیست و منابع طبیعی و آبخیزداری داده است که در برخی موارد جلو کار معدن‌دار را می‌گیرند و همین خطر سرمایه‌گذاری در معدن را افزایش می‌دهد. وی اظهار کرد: ما از معدن‌کار بخش خصوصی که در کنار استخراج مواد معدنی نسبت به فرآوری آن نیز اقدام می‌کند، حمایتی نکرده و هیچ امتیازی به این معدن‌کار نداده‌ایم اما در مقابل دولت حقوق خود را براساس میزان محصول از او می‌گیرد. مصطفی لالک، مالک معدن سنگ لاشه زیارتگاه در خراسان رضوی در نشستی که مهرماه امسال در اتاق بازرگانی مشهد برگزار شد، گفت: متاسفانه به دلیل استهلاک ماشین‌آلات، تجهیزات و شیوع کرونا، فعالیت معدن ما متوقف شد؛ اما ما با وجود تعطیلی کار، حقوق دولتی را تا سه ماه پیش، پرداخت کرده‌ایم. وی بیان کرد: تصمیم بر آن شده تا با سرمایه‌گذاری مجدد، فعالیت خود را از سر بگیریم. این در حالی است که تسهیلات با سود ۱۸درصد و ۲۴ درصدی فاقد توجیه اقتصادی است. به همین دلیل سه ماه پیش درخواست ابطال پروانه را دادیم، چرا که سه سال است که از این معادن بهره‌برداری صورت نگرفته است؛ اما متاسفانه اداره کل امور مالیاتی اعلام کرده باید مالیات ارزش افزوده نیز بپردازیم.

محدودیت و ممنوعیت فعالیت معدنی در کمتر از ۱۰ درصد اراضی

یکی از انتقادهای اصی فعالان معدنی استان خراسان رضوی به سختگیری‌های اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان است.

سیدرضا ابوترابی، معاون حفاظت و امور اراضی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان رضوی، پاییز امسال در نشست کمیسیون امور معادن اتاق بازرگانی مشهد گفت: در حوزه معادن حق برداشت از طریق اداره کل صمت واگذار می‌شود ولی مالکیت اراضی همچنان در اختیار دولت است.

وی افزود: به دستور مدیرکل منابع طبیعی استان، بالاترین سطح همکاری با متقاضیان برای احداث معدن به‌عمل‌آمده و این اداره کل نقش معادن در اقتصاد کشور را مدنظر قرار داده است؛ اما در کنار همکاری همه‌جانبه، دستورالعمل‌هایی تعیین شده که شامل محدودیت و ممنوعیت‌هایی است.

وی گفت: بر این اساس فعالیت‌های معدنی نباید در اراضی دارای برخی ذخیره‌گاه‌های گیاهی و جنگلی صورت گیرد.

جنگل‌های دست کاشت (۳۵۰ هزار هکتار در استان) نیز حوزه‌هایی هستند که در فهرست محدودیت‌های منابع طبیعی قرار دارند. همچنین، کانون‌های فعال بیابان جزو مناطق ممنوعه است که با احداث معدن در آن مخالفت می‌شود.

معاون حفاظت و امور اراضی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان رضوی تصریح کرد: در مجموع از ۱۱.۵ میلیون هکتار اراضی استان کمتر از ۱۰ درصد، معادل کمتر از یک میلیون هکتار، دارای محدودیت و ممنوعیت فعالیت معدنی هستند.

ابوترابی بابیان اینکه هزینه احیای بیابان و جنگل هر سال متغیر است، گفت: نرخ احیای یک هکتار جنگل برای سال ۱۴۰۱، حدود ۳۸ میلیون تومان و احیای یک هکتار بیابان امسال ۱۵ میلیون تومان برآورد می‌شود.

لذا باید تا حدممکن در حفظ جنگل و منابع طبیعی کوشا باشیم.

وی پیشنهاد داد که کمیته مشترکی میان منابع طبیعی و بخش خصوصی معدن استان تشکیل شود تا نشست‌های تعاملی این حوزه با ابعاد کارشناسانه بیشتری ادامه یابد.

ضمن اینکه لازم است وحدت نظر بین دستگاه‌های دولتی و خصوصی شکل بگیرد تا بتوان بسیاری از مشکلات موجود را کاهش داد.

ارزش ۳۰ هزار میلیارد تومانی منابع معدنی سنگان خواف

خام فروشی مواد معدنی در منطقه سنگان از توابع شهرستان خواف اکنون به صفر رسیده است و این منطقه تبدیل به یکی از قطبهای فرآوری سنگ‌آهن و چرخه کامل تولید فولاد و آهن شده است.

مجموعه معدنی سنگ‌آهن سنگان خواف با یک میلیارد تن ذخیره، یکی از ۱۰ معدن بزرگ سنگ‌آهن در جهان و تامین‌کننده خوراک اولیه برای تولید ۱۷.۵ میلیون تن کنسانتره، ۱۵ میلیون تن گندله و پنج میلیون تن سنگ‌آهن در ایران است.

مجموعه کانسارهای سنگان با ۳۰ درصد ذخایر سنگ‌آهن کشور در گستره‌ای به طول ۲۲کیلومتر و عرض ۱۰ کیلومتر در ۳۰۰ کیلومتری جنوب شرقی مشهد، ۴۰ کیلومتری جنوب شرقی شهر خواف و ۱۸ کیلومتری شمال شرقی سنگان در جنوب شرقی خراسان رضوی و نزدیک مرز افغانستان قرار دارد.

بارزترین ویژگی‌های این معادن سنگ‌آهن امکان فعالیت‌های معدنکاری در طول ۱۲ ماه سال، وجود ماده معدنی در سطح زمین، کاهش هزینه‌های استخراج و معدنکاری و وجود عناصر نادر خاکی است که با مشارکت بخش دولتی و سازمان توسعه و نوسازی صنایع و معادن ایران (ایمیدرو)، فولاد سنگان، مجموعه اپال پارسیان، شرکت فراگیر توسعه سناباد و تعدادی دیگر از شرکت‌های بزرگ معدنی ایران، الگوی موفقی از سرمایه‌گذاری و نمونه بسیار خوبی برای سایر نقاط کشور است. معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار خراسان رضوی گفت: ارزش منابع موجود در سنگان از توابع شهرستان خواف ۳۰ هزار میلیارد تومان است که با توسعه بیشتر پیش‌بینی می‌شود به ۵۰ هزار میلیارد تومان افزایش یابد.

ابوالفضل چمندی، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی افزود: در تلاش هستیم دفاتر حساب شرکت‌های صنایع معدنی (سنگ آهن و فرآوری آن) در سنگان به استان بازگردانده شود، برخی دفاتر حساب شرکت‌ها و درآمدهای ناشی از فعالیت آنها در منطقه سنگان به خارج از استان می‌رود، لذا تلاش می‌شود که بتوان این دفاتر را به استان بازگرداند که در صورت تحقق، از این محل ۴۰ تا ۵۰ هزار میلیارد تومان منابع جدید برای استان تعریف خواهد شد.

وی با بیان اینکه فعالان اقتصادی کمتر از ابزارهای جدید مالی بهره می‌گیرند، گفت: کارگروهی ذیل قرارگاه تامین مالی خراسان رضوی ایجاد شده است و از ظرفیت یک تیم تخصصی از تهران در حوزه‌های مختلف مالی بهره گرفته شده و در استان استقرار یافته‌اند تا در قالب برگزاری برنامه‌های آموزشی، بازوی مشورتی فعالان اقتصادی در بهره‌گیری از ابزارهای مالی جدید باشند.

چمندی اظهار کرد: دولت تا جایی که در توان داشته، تسهیل‌گری را انجام داده است لذا باید هم دولت و هم بخش خصوصی سطح توقعشان را نسبت به هم پایین بیاورند، منابع بانکی کشور آنقدر نیست که بتوان به همه واحدهای صنعتی و معدنی تسهیلات بانکی داد. وی با پذیرش برخی انتقادهای فعالان اقتصادی از عدم پرداخت تسهیلات توسط بانک‌ها، گفت: در همین استان یکی از بانک‌ها از هشت هزار میلیارد تومان منابع در اختیار فقط ۷۰۰ میلیارد تومان را مصرف کرده که این موضوع از سوی استان به وزیر مربوطه اعلام شده است.

چمندی افزود: عملکرد بانک‌ها به شدت در خراسان رضوی رصد می‌شود، در این راستا بانک تجارت ۱۰۵ درصد از منابع خود را در این استان مصرف کرده است که این مهم در نتیجه تمرکز بر فعالیت بانک‌ها و جلوگیری از خروج منابع بانکی از خراسان رضوی بوده است.

معاون استاندار خراسان رضوی به ظرفیت کارگروه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید استان برای برطرف کردن موانع و مشکلات فعالان اقتصادی اشاره و بیان کرد: در این کارگروه حتی برای منتفع شدن فعالان اقتصادی، از دستگاه اجرایی شکایت و پرونده مربوط به آن به دادگستری ارسال شده است، در نشست‌های این کارگروه همه مدیران کل دستگاه‌های اجرایی گرد هم آمده‌اند تا مشکلات واحدهای تولیدی به صورت یکجا و بدون صرف زمان و هزینه حل شود.

چمندی اضافه کرد: قرار است کارگروه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید خراسان رضوی به صورت شهرستانی نیز برگزار شود تا فعالان اقتصادی شهرستان‌ها نیز بتوانند از این ظرفیت برای رفع مشکلات خود بهره بگیرند.

سخن پایانی...

بهره‌برداری مناسب از معادن با برنامه‌ای مدون ضمن الزام معدنکاران به بازسازی مناطق آسیب دیده و انجام مسئولیت‌های اجتماعی، ارزش‌افزوده و اشتغالی برای استان معدن خیز خراسان رضوی به همراه خواهد داشت که بسیاری از عقب‌ماندگی‌ها را جبران خواهد کرد، لذا باید توجه بیشتری به این بخش شده و حمایت‌ها از معدنکاران در جهت کاهش خطر سرمایه‌گذاری بیشتر شود.

روزگار معدن

صنایع معدنی

۷

شنبه
● ۲۶ آذر ۱۴۰۱
● ۲۲ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
● ۱۷ دسامبر ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۹۸۲

«روزگارمعدن» بررسی کرد

توازن؛ گمشده زنجیره فولاد

عکس: روزگار معدن

مرضیه احقاقی

براساس راهبردهای سند چشم‌انداز ۱۴۰۴، باید ظرفیت اسـمی تولید فولاد در این سال ۵۵ میلیـون تن باشـد؛ بر همین اسـاس نیز طـرح جامع فولاد تدوین و پـس از آن بارها موردبررسـی و پایش قـرار گرفـت. یکی از موضوعات مهـم و موردتوجه در طرح جامع فولاد کشـور، تـوازن در این زنجیره اسـت. منظـور از توازن در زنجیره فولاد، تامین نیاز حلقه‌های زنجیره ارزش به مواد اولیه خام از داخل کشـور و همچنین وجود بستری برای فروش محصولات تولیدشـده در این زنجیره است. با این وجود نگاه کلی به فرآیند توسعه زنجیره فولاد کشـور حکایـت از آن دارد که در طـول دهه‌هـای اخیر توازن ایـن زنجیره آن‌طور که باید موردتوجه قرار نگرفته است. یکـی از دلایل نبود تـوازن در زنجیره فولاد، تحقق نیافتن ظرفیت‌های پیش‌بینی‌شده در طرح جامع فولاد کشـور اسـت. در شرایطی کـه میـزان تولیـد در بخشـی از حلقه‌های زنجیـره فولاد، به‌مراتب بالاتر از نیاز کشـور اسـت، بخش بزرگـی از ظرفیـت این صنایع خالی می‌ماند. تولید با ظرفیت پایین به ضرر تولیدکنندگان خواهد بود و عملا از حاشـیه سـود آنها می‌کاهد. برای جلوگیـری از بروز چنین مشکلاتی پایش مستمر توازن زنجیره فولاد در حوزه‌های مختلف اکتشـاف، ذخایر قطعـی و احتمالی معادن کشـور، مجوزهای صادره بـرای واحدهای تولیدی در حلقه‌های مختلف زنجیـره ارزش و پیش‌بینی و تحقق تولید در واحدهای در حال راه‌اندازی اهمیت دارد.

سیاست‌گذاری غلط، مانع توسعه همگون

سید رضا شهرستانی، فعال صنعت فـولاد در گفـت وگو بـا «روزگار معدن» اظهار کرد: در حال حاضر توازن در زنجیره فولاد کشور عملا از میان رفته کـه عملکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت در بر هم خوردن این توازن و تداوم این روند به‌شـدت موثر بوده است. زنجیره فولاد از بخش معدن و اکتشاف و استخراج سنگ‌آهن، آغاز می‌شود. بهره‌برداری از ذخایر سنگ‌آهن کشـور به دلیل کمبـود سـرمایه‌گذاری و بی‌توجهی به فعالیت‌های اکتشـافی، عملا مغفول مانـده و باتوجه به توسعه ظرفیت‌های فولادسازی در کشور و جذب سرمایه قابل‌توجه به این زنجیره، در آینده نزدیک شاهد کمبود جدی سنگ‌آهن در کشور خواهیم بود.

وی افـزود: رفع ایـن کمبود نیازمند سـرمایه‌گذاری حداکثـری در حـوزه اکتشـاف و اسـتخراج از ذخایـر احتمالی سنگ‌آهن کشور است. علاوه بر این می‌توان در تعامل با کشـورهای همسایه، از ظرفیت‌های معدنی این کشورها نیز استفاده کرد.

شهرسـتانی گفت: این ناهمگونی در سـایر حلقه‌های زنجیـره فولاد نیز به چشـم می‌خـورد. در حال حاضر ظرفیت تولید گندله‌سـازی به مراتب بالاتر از نیاز کشور برآورد می‌شـود و همزمان طرح‌های توسـعه متعددی نیز در این بخش در دسـتورکار هسـتند. در عین حال سـنگ‌آهن بـه میزان کافـی بـرای تامین مـواد اولیه واحدهای گندله‌سـازی کشـور وجود نـدارد؛ درنتیجه بخشی از سـرمایه‌گذاری‌های انجام‌گرفته در این بخش، عملا بی‌فایده خواهد بود.

▣ تنظیم بازار، دریچه‌ای به تنظیم تولید

این فعال صنعت فولاد با اشاره به تغییرات مداوم روش قیمت‌گذاری محصولات زنجیره فولاد کشور اظهار کرد: در گذشته و بنا به توافقی که میان فعالان زنجیره فولاد انجام شـده بود، قیمت محصولاتی همچون سنگ‌آهن، کنسـانتره، گندله و آهن‌اسـفنجی براسـاس ضرایبی از شـمش فولاد خوزسـتان تعیین‌شـده بود. این فرمول براسـاس میزان سـرمایه‌گذاری در هر حلقه از زنجیره تعیین‌شده بود و برای سال‌ها، نظم حاکم بر زنجیره فولاد کشـور را تثبیت کرد. وی افزود: طبق فرمول موردبحث قیمت سـنگ‌آهن براسـاس ۷ درصد، قیمت کنسانتره برابر ۱۶ درصد، گندله برابر ۲۳.۵ درصد و آهن‌اسفنجی ۵۰درصد بهای شمش فولاد خوزستان تعیین شده بود. در دوره‌ای برخی تولیدکننـدگان در حلقه‌های مختلف ایـن زنجیره به ایـن فرمول معترض شـدند که وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌جای تعدیل مناسـب و دقیق این درصدها و براساس نظر تمامی فعالان زنجیره فولاد، اقدام به تغییر قابل‌توجه آن کرد.

در دوره‌ای قیمت گندله فولاد به حدود ۳۰ درصد بهای شمش فولاد افزایش یافت؛ بنابراین میزان سودآوری در این حلقه از زنجیره به نسبت میزان سرمایه‌گذاری در آن به‌شدت افزایش یافت. در نتیجه این روند ظرفیت تولید گندله کشـور در حال حاضر به‌مراتـب بالاتر از نیاز بازار داخلی برآورد می‌شود. در چنین شرایطی تولیدکنندگان ایـن محصول ناچارنـد گندله تولیدی خـود را با بهای به‌مراتـب پایینی به فـروش برسـانند؛ بنابراین می‌توان این‌طور جمع‌بندی کرد که دخالت‌های غیرکارشناسـی سیاسـت‌گذاران به بـروز این ناهمگونـی و ضرر صنایع منتهی شده است.

شهرستانی گفت: این دسـت مصوبات غیرکارشناسی در سـایر حوزه‌ها نیز وجـود دارد؛ به‌عنوان‌مثال وزارت صنعـت، معدن و تجارت از سـال گذشـته و برای یک بـازه زمانی طولانی‌مدت تولیدکننـدگان را موظف کرد تمام محصولات خود را در بورس عرضه و سـپس مجوز صادرات دریافت کنند. اجرای این مصوبه به‌منزله چوب حـراج زدن به محصولات صنایع فولادی کشـور اسـت کـه در هفته‌های اخیـر و با صدور بخشـنامه‌ای جدید ازسـوی وزارت صنعـت، معدن و تجـارت امکانی برای اصلاح این سـازکار مهیا شـد. با این وجود اثرات منفی این دستورالعمل دوره‌ای، بر عملکرد صنعتگران ماندگار خواهد بود.

وی افـزود: میـزان نیاز کشـور به محصـولات طویل فولادی حدود ۱۲ میلیون تن برآورد می‌شود، اما ظرفیت در واحدهایی که تولیدکننده محصولات نوردی هستند، بالغ‌بر ۳۵ میلیون تن برآورد می‌شود؛ بنابراین بسیاری از این واحدها عملا دست از تولید برداشته‌اند یا با ظرفیت بسـیار پایینی فعالیـت می‌کنند، در حالـی که تولید با ظرفیت پایین به‌منزله کاهش بهره‌وری تولید است.

ایـن فعال صنعت فولاد گفت: مجموع موارد یادشـده به‌منزلـه نبود توازن در زنجیره فولاد کشـور اسـت. در چنین شـرایطی برخی از واحدهای فولادی کشور ناچار بـه توقف تولید خواهند بود. به‌بیانی دیگر صنایعی که از بهره‌وری و حاشیه سود کمتری برخوردار هستند، عملا محکوم به شکست و توقف تولید خواهند شد.

وی گفـت: وزارت صنعـت، معدن و تجـارت به‌جای اصلاح این شـرایط، قوانین و مقرراتی را مصوب می‌کند کـه تنها حکم مسـکن‌های کوتاه‌مـدت را دارد، اما این مسـکن‌های مقطعی آینده صنایع را بیـش از پیش در خطر قرار می‌دهد؛ در نتیجه بازنگری در عملکرد صنعت فولاد کشور ضروری به‌نظر می‌رسد.

ضرورت پایش مستمر زنجیره فولاد

مجید سـعیدیان، فعال صنعـت فولاد در گفت‌وگو بـا «روزگارمعـدن» اظهار کرد: زیرساخت‌های تولید فولاد در ایران با تکیه بر ظرفیت‌های معدنی و انرژی توسعه یافته و تولیـد و صـادرات فـولاد و محصولات فولادی در طول سال‌های گذشته به‌عنوان راهـکاری بـرای ارزش‌افزایی و اسـتفاده دقیـق از منابع انرژی موردتوجه بوده اسـت؛ بر همین اسـاس نیز در برنامه چشم‌انداز توسعه کشور تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری و همزمان سـرمایه قابل‌توجهی نیز جذب این زنجیره شده است. وی افزود: در حال حاضر زنجیره فولاد کشـور از نبود توازن رنج می‌برد که این چالش سـرمایه‌گذاری در حلقه‌های مختلـف زنجیره فولاد کشـور را عمـلا تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. سـعیدیان گفت: میزان تولید در برخی از حلقه‌های زنجیره فولاد کشور به‌ویژه در حوزه محصولات فولادی به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخل برآورد می‌شود. این چالش در سال‌های اخیر پیرو رکودی که بر اقتصاد ما سـایه انداخته، شدت گرفته است. سـعیدیان گفت: در طول سال‌های گذشته باتوجه به شـرایط نامساعد اقتصادی، از میزان پروژه‌های عمرانی در کشـور به‌شـدت کاسـته و همزمان میزان ساخت‌وسـاز نیز به‌شدت محدود شـده است. در چنین شرایطی سرانه مصرف محصولات فولادی رو به کاهش می‌رود و به‌تبع آن بخش عمده‌ای از تولیدات فولادسـازان کشـور، بدون اسـتفاده می‌مانـد. وی افزود: تولید با ظرفیت پایین به‌منزله افت بهره‌وری فولادسازان کشـور است. علاوه بر این خسارات مالی جدی را به ایـن فعـالان صنعتـی تحمیـل می‌کنـد؛ بـر همین اسـاس تولیدکنندگان باید به دنبال راه‌حلی باشند تا میزان تولید خود را با روش‌های مختلف به ظرفیت اسمی برسانند. این فعال صنعت فـولاد گفت: صـادرات راهکاری برای تـداوم تولید و اسـتفاده حداکثری از ظرفیت صنایع است. در واقع با فروش محصولات در بازارهای جهانی، فرصتی برای توسـعه عملکردی صنایع فولادی کشـور فراهم می‌شـود. با این وجود مشـکلات متعددی نیز در فرآیند صادرات فولادسازان کشور وجود دارد که عملا تحقق این هدف را با اماواگر روبه‌رو می‌کند. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر نقش دولت در تعیین ظرفیت تولید در حلقه‌های مختلف زنجیره فـولاد و تاثیر آن بر بهبود شـرایط تولید گفـت: وزارت صنعت، معدن و تجارت هرازگاهی با هدف تنظیم زنجیره بخشـنامه‌های متفاوتـی را صـادر می‌کند، اما بخشـنامه‌های یادشـده نه‌تنها نتیجه‌بخش نیسـتند، بلکه درنهایت توازن حاکم بر زنجیره فولاد را تحـت تاثیـر منفی قـرار می‌دهند. وی گفت: نبـود توازن در زنجیـره فولاد از منظری دیگر نیز قابلیت بحث و بررسـی دارد؛ آنکه فولادسـازان در تامین مـواد اولیه موردنیاز خود برای تولید محصول با چالش‌های جدی روبه‌رو خواهند شد.

در چنیـن شـرایطی فعـالان صنعت فـولاد ناچارند بخشـی از مـواد اولیه موردنیـاز خود را از طریـق واردات تامین کنند، این در حالی اسـت کـه واردات مواد اولیه به‌ویـژه باتوجه به تحریم و محدودیت‌هایی که در مسـیر فعالیت فولادسازان کشور وجود دارد، عمـلا لطمات غیرقابل جبرانی را به این صنعتگران تحمیل می‌کند. علاوه بر این از میزان رقابت‌پذیری صنایع در بازار جهانی می‌کاهـد؛ بنابراین اصلاح این شـرایط ضروری به‌نظر می‌رسـد. سـعیدیان افزود: برای جلوگیری از بروز چنین مشکلاتی، پایش مسـتمر فرآیندهای اکتشاف سنگ‌آهن، ذخایر قطعی و احتمالی معـادن کشـور، مجوزهای صادره بـرای واحدهـای تولیدی در حلقه‌های مختلـف زنجیره ارزش و پیش‌بینـی تحقق تولید در واحدهای در حال راه‌اندازی باید در دسـتور کار سیاست‌گذاران قرار گیرد. در همین حال سیاسـت‌های حمایتی دولت از بخش صنعت و معدن نیز باید هدفمند باشد.

سخن پایانی

سیاسـت‌گذاری اشـتباه دولت یکی از دلایل بروز چالش در زنجیره تولید فولاد اسـت و توازن موردانتظار در این بخش را تحت تاثیر منفی قرار داده اسـت. بسیاری از سیاست‌گذاران در طول سال‌های گذشته با اقدام به اجرای مجموعه‌ای از اقدامات فراقانونی کرده‌اند یا بخشنامه‌های ناکارآمدی را مصوب کرده‌اند که در نهایت به تجمیع بیش از انتظار سرمایه در برخی از حلقه‌های زنجیره فولاد منتهی شـده اسـت. این دست اقدامات غیرکارشناسـی، عدم‌توازن در زنجیره فولاد را تشدید کرده است. علاوه بر این شاهد صدور مجوزهای بی‌رویه صنعتی و معدنی هستیم.

البته نباید انتظار داشته باشیم دولت با ایجاد انحصار از سرمایه‌گذاری صنایع جلوگیری کند، اما از آنجاکه بسیاری از صنایع معدنی به دولت وابسته هستند، می‌تواند با نظارت بیشتری در زمینه توسعه صنایع معدنی و فولادی بزرگ عمل کند. همزمان باید سیاست‌های حمایتی دولت از صنایع یادشـده مبتنی بر راهبردهای کلان کشـور باشد. صدور بی‌رویه مجوز احداث صنایع معدنی در زنجیره فولاد بدون در نظر گرفتن مزیت‌های منطقه‌ای و آمایش سـرزمین، در نهایت به ضرر اقتصاد کشـور خواهد بود. در ادامه باید در این مسـیر زیرسـاخت‌های موردنیاز صنایع نیز تامین شـود. تامین زیرساخت‌های حمل‌ونقل در بخش جاده و بندرهای تجاری و همچنین انرژی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ کما اینکه در ۲ سال گذشته بی‌توجهی به تامین زیرساخت انرژی موردنیاز صنایع فولاد کشور، خود به عاملی برای بر هم خوردن توازن در این زنجیره بدل شـده اسـت؛ بنابراین اصلاح این زیرساخت‌ها و تامین آن مطابق با برنامه‌های صنعتی کشور ضروری به‌نظر می‌رسد.

چادرملو برنده مناقصه احداث نیروگاه‌های جدید خورشیدی شد

مدیرعامل شـرکت معدنی و صنعتی چادرملو گفت: شرکت معدنـی و صنعتی چادرملـو برنده مناقصه احداث نیروگاه‌های جدید خورشـیدی شـد. به گزارش مهر، امیرعلـی طاهرزاده بـا اعـلام خبر برنده شـدن این شـرکت در مناقصه سـاخت ۱۱۰مگاوات نیروگاه خورشـیدی در اسـتان یزد اظهار کرد: در راستای پیشبرد اهداف و سیاست‌های حوزه انرژی و مساعدت و مشارکت در راستای رفع مشکلات تامین برق پیک تابستان کشـور و تحقق مسئولیت‌های اجتماعی، طبق ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، چادرملو در مرحلـه دوم مناقصه عمومی سـرمایه‌گذاری در پروژه‌های احداث ۲۶۰۰ مگاوات نیروگاه خورشـیدی سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (سـاتبا) شـرکت کرد و به عنوان برنده مناقصه در ساخت یک واحد نیروگاه ۱۰۰ مگاواتی

در خضرآباد و یک واحد نیروگاه ۱۰ مگاواتی بهاباد معرفی شد. وی افزود: با اضافه شدن ظرفیت‌های این ۲ نیروگاه به نیروگاه خورشـیدی ۱۰ مگاواتـی در حال بهره‌برداری شـهید فخری زاده۱ و نیـروگاه در مرحلـه سـاخت ۱۰ مگاواتی اردکان، کل ظرفیت نصب شـده نیروگاه‌های خورشیدی شرکت چادرملو به ۱۳۰ مگاوات افزایش می‌یابد.

طاهرزاده بیان کرد: با احداث نیروگاه‌های خورشیدی شرکت چادرملـو، علاوه بر افزایش پایداری شـبکه بـه ویژه در پیک تابستان سال‌های آتی، به طور سالانه معادل بیش از ۲۲ درصد برق مصرفی مجموعه‌های صنعتی چادرملو برابر با ۲۶۵ میلیون کیلو وات ساعت برق پاک به شبکه برق سراسری تزریق خواهد شد و در نتیجه تحقق این مهم، بیش از ۶۰ میلیون متر مکعب در مصرف سـوخت‌های ارزشـمند فسیلی کشور صرفه جویی و در مصارف آب اسـتان تا سـقف ۷۰ میلیون لیتر نیز کاسـته خواهد شد. وی با اشاره به برخورداری چادرملو از یک نیروگاه سـیکل ترکیبـی ۵۰۰ مگاواتی در مجتمـع صنعتی اردکان و در دسـتور کار بودن دو نیروگاه سـیکل ترکیبی ۵۴۶ مگاواتی دیگـر در اسـتان یزد افزود: عملکرد نیروگاه‌های خورشـیدی مجموعـه چادرملو در ظرفیت تجمیع شـده ۱۳۰ مگاواتی در سـال‌های آتـی به جلوگیـری از تولید گازهـای گلخانه‌ای به میـزان ۱۵۰هزار تن دی‌اکسـیدکربن خواهد انجامید که این مهم علاوه بر اثر بالقوه در کاهش سطح آلایندگی استان، امکان ایجاد زیرسـاخت‌های مناسب و اخذ مجوزهای لازم به منظور تولید و صادرات فولاد سـبز تا ظرفیت سـالانه ۲۰۰ هزار تن را در مجموعه چادرملـو فراهم می‌کند. وی تصریح کرد: احداث نیروگاه‌های خورشـیدی علاوه بر فواید مورد اشـاره، در تحقق مفـاد منـدرج در ماده ۱۶قانون جهـش دانش‌بنیان به منظور تامیـن برق مورد نیـاز صنایع از محل نیروگاه‌های تجدیدپذیر نیز اثربخش خواهد بود.

یادداشت

نبود نگاه تخصصی به بخش معدن

حسن حسینقلی
کارشناس صنایع معدنی

دریافـت مالیـات و عـوارض صادراتـی از مـواد و محصولات معدنـی و صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی، در طـول چنـد سـال اخیـر بـه یکـی از موضوعات چالش‌برانگیز برای فعالان این بخش بدل شـده است. حذف معافیت مالیاتی از صادرات محصولات تولیدشده در بخـش معـدن و صنایع معدنی با هـدف تکمیل و توسـعه زنجیره ارزش تولید اعمال شـد، در حالی که به‌اعتقـاد فعالان معدنی این راهکار نه‌تنها نتیجه‌بخش نیسـت، بلکه فشار مضاعفی را به صنعت و صنعتگران تحمیل می‌کنـد. حذف معافیت مالیاتـی صادرات از حوزه معدن و صنایع معدنی در طول سال‌های گذشته از کسـری بودجه شدید دولت نشأت می‌گیرد و به این ترتیب شاهد کاهش معافیت مالیاتی صادرکنندگان به بهانه‌های گوناگون هستیم. البته باید تاکید کرد حذف معافیت مالیاتی صادرات مواد خام در طول سـال‌های گذشـته اجرایی می‌شـد و مواد معدنی فرآوری‌نشده، در لیسـت مواد خام قرار داشـتند. بااین‌وجود از سال گذشته و در جریان تصویب بودجه ۱۴۰۱، نمایندگان مجلـس شـورای اسـلامی تعریفی از مـواد نیمه‌خام ارائـه و لیسـت مفصل‌تـری از محصـولات معدنی را جزو محصولات مشـمول مالیات صـادرات قرار دادند. فعالان بخش خصوصی با لیسـت ارائه‌شـده ازسـوی وزارت صنعـت، معدن و تجارت بـرای حذف معافیت مالیاتی موافق نیسـتند که باتوجه به شـرایط یادشده عملا تولید و تجارت در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن و همچنین حلقه‌های گوناگون زنجیره تولید، تحت تاثیر منفی قرار گرفته است.

متاسـفانه دولت و مجلس به‌دنبال رشـد قابل‌توجه درآمـد خود از ظرفیت‌های معدنی کشـور هسـتند، این در حالی اسـت که در فرآیند درآمدزایی یادشـده، چالش‌ها و مشـکلات صنایع و سـودآوری آنها نادیده گرفته می‌شـود. تداوم سیاست یادشده به ضرر صنایع اسـت و عملا مسـیر تولید در این بخش را تحت‌تاثیر منفـی قـرار می‌دهد. ماده خـام و نیمه‌خـام در دنیا معنی ندارند. محصولات مورداسـتفاده در زنجیره‌های تولیـد با عنوان ماده اولیه و محصول نهایی طبقه‌بندی می‌شـوند. محصول تولیدشـده در هر حلقه از زنجیره تولیـد حکم مـاده اولیه برای حلقه بعدی را دارد و این رونـد تا تولید محصول نهایی ادامه پیدا می‌کند. علاوه بـر این بایـد تاکید کرد در مـاده ۳۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر، تعریف مواد خام مطرح شـده است. براسـاس این ماده قانونی، ماده خام ماده‌ای اسـت که پس از اسـتخراج یا اسـتحصال، تغییـری در کیفیت فیزیکی، شیمیایی، ماهیت و نوع آن ایجاد نشده باشد و به‌همان شـکل برای فرآوری به واحد تولیدی واگذار یا صادر می‌شـود؛ بنابراین انتظار می‌رود سایر مصوبات یـا مقررات نیـز با این قانون منطبق باشـند، اما اغلب محصولات تولید شـده در صنایع معدنی فرآیند تغییر فیزیکـی و شـیمیایی را گذرانده‌انـد. در همین حال، ارزش‌افزوده آن به‌شـدت افزایـش یافته؛ بنابراین باید اذعان کرد سیاسـت‌های اتخاذشده از سوی مسئولان وجاهت قانونی ندارد. متاسفانه مدیران و سیاست‌گذاران کشـور با عمق مسائل اقتصادی، آشنایی کاملی ندارند و همین ناآشـنایی و نبود نگاه تخصصی و کارشناسـی در سـایر حوزه‌ها و سیاست‌های بخش معدن و صنایع معدنی نیز جریان دارد و عملا عملکرد صنایع را تحت تاثیـر منفی قرار می‌دهد. تعیین حقوق دولتی معادن نیز از دیگر موضوعات چالش‌برانگیز است که در بودجه سـالانه تصویب می‌شود و انتظار می‌رود این چالش در جریان تصویب بودجه سال آتی نیز ادامه داشته باشد. متاسـفانه از یک سـو روند صحیح و موثری بر فرآیند تعیین حقوق دولتی معادن حاکم نیسـت و از سـوی دیگر این حقوق دولتی به‌درستی مصرف نمی‌شود. ۶۵ درصد این حقوق دولتی باید به وزارت صنعت، معدن و تجارت بازگردد و صرف توسعه زیرساخت‌های معدنی شود، اما نبود آگاهی کامل در سیاست‌گذاران و مدیران اقتصادی کشور، حکایت از آن دارد که چنین مقرراتی در نهایت اجرایی نمی‌شوند.

۱۵ درصـد حقـوق دولتی معادن باید به بازسـازی مناطقی که معدن در آن وجود داشته، اختصاص یابد، ۳ درصد به صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی اعطا شود و ۱۲ درصد هم به منابع معدنی برسـد، اما درصدهای یادشـده مطابق قوانین و مقـررات اختصاص نمی‌یابد و همین موضوعات به‌شـدت چالش‌زاسـت. از مجموع موارد یادشـده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که نبود نظام درسـت برای اجرای قوانین، در بلندمدت لطمات غیرقابـل جبرانی را بـه صنایع تحمیل می‌کند و عملا نادیده گرفته می‌شود.

روزگار معدن

شنبه ● ۲۶ آذر ۱۴۰۱ ● ۲۲ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ ● ۱۷ دسامبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۸۲

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

فنی و هنری:
مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا:
چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - تلفن همراه: ۰۹۹۹۱۹۵۷۶۱ -نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰
پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰ - ایمیل سازمان آگهی‌ها: ads.smtnews@gmail.com
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: هنر سرزمین سبز

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

شرکت‌ها می‌توانند تصمیمات مجمع را تغییر دهند؟

در روزهای اخیر بسیاری از سهامداران نماد «دیران» نسبت به تصمیم جدید این شرکت واکنش نشان داده و صدای شکایت آنها به گوش تمامی اهالی و فعالان بازار سرمایه رسیده است. به گفته سهامداران نماد «دیران»؛ ۹ ماهی از مجمع عمومی عادی سالانه این شرکت گذشته و سودی که قرار بود اول آذر واریز شود، پرداخت نشد و در تماس با شرکت گفته شد تصمیم گرفته‌ایم با سرمایه‌های سهامداران بر روی خط تولید سرمایه‌گذاری کنیم و درصورت صلاحدید شاید شهریور سال آینده پرداخت شود. یک حقوقدان بازار سرمایه در گفت‌وگو با صدای بورس مسائل حقوقی و جزای قانونی این موضوع را واکاوی کرد.

حمید اسدی، حقوقدان بازار سرمایه به صدای بورس گفت: با توجه به ماده ۲۴۰ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت شرکت‌های سهامی در صورتی که در سال مالی خود سود شناسایی کنند می‌توانند بخشی از آن سود را بین سهامداران تقسیم کنند. یکی از مشکلات بسیار مهم در بازار سرمایه بازه زمانی هشت ماه مهلت پرداخت سود توسط شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار و یا فرابورس ایران است.

وی ادامه داد: با توجه به تورم حاکم بر شرایط اقتصادی کشور میزان مبلغ سود تقسیمی مجمع پس از این بازه زمانی منجر به کاهش ارزش می‌شود که این موضوع می‌تواند با اصلاح قانون تجارت و یا گنجاندن آن در قانون بودجه کشور اصلاح و موجب تشویق سهامداران جهت سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه شود. اما یکی از مشکلات دیگر سهامداران در بازار سرمایه تغییر رویکرد و س‌یاست پرداخت سود شرکت‌ها در مجمع عمومی عادی به انتقال سود تقسیم شده مجمع عمومی به سایر محل‌های مورد نیاز است.

اسدی افزود: در واقع سؤال اساسی که مطرح می‌شود این است که آیا شرکت‌ها از نظر حقوقی و اختیارات قانونی صلاحیت تغییر تصمیم‌گیری در خصوص مصوبات مجمع عمومی عادی سالیانه و تغییر محل هزینه سود تقسیم شده جهت اجرای طرح‌ها و تأمین منابع خود دارند یا خیر؟ برای پاسخ به این سؤال ابتدا باید خاطرنشان کرد که تصمیمات مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده توسط هیأت مدیره شرکت قابل تغییر نیست. در واقع صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه بسیار فراتر از هیأت مدیره بوده و هرگونه تغییر یا ابطال مصوبات مجمع صرفا در صلاحیت خود مجمع عمومی عادی و یا مرجع قضایی است.

این حقوقدان بازار سرمایه تصریح کرد: بنابراین تصمیم‌گیری در خصوص تغییر مصوبات مجمع در خصوص صرف مبالغ سود سهام در سایر محل‌های مصوب و عدم پرداخت سود سهامداران خارج از حدود اختیارات قانونی هیأت مدیره بوده و لازمه آن تشکیل مجدد مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده است.

به گفته وی لازم به ذکر است نقض برنامه زمان بندی پرداخت سود و عدم اطلاع رسانی صحیح، شفاف و به موقع توسط هیأت مدیره به خودی خود واجد وصف تخلفات انضباطی است که در مراجع ذیربط در سازمان بورس قابل پیگیری است. بنابراین سهامداران فارغ از رسیدگی انضباطی می‌توانند به استناد ماده ۲۷۰ لایحه قانونی قانون تجارت نسبت به توقف تصمیمات هیأت مدیره و الزام به اجرای مصوبات مجمع عمومی عادی سالیانه در مراجع قضایی اقدام کنند.

افزایش یارانه واردات از جیب تولیدکنندگان بورسی!

رئیس هیات مدیره انجمن ملی صنایع پلیمر ایران گفت: که مشکلی که گریبانگیر تمامی صنایع صادرات محور شده، اختلاف نرخ ارز در سامانه نیما با نرخ‌های بازار آزاد است. اختلاف نرخ ارز نیمایی با بازار آزاد، سوبسیدی است که از جیب تولیدکنندگان، نصیب واردکنندگان کالاهای نهایی می‌شود. معتقدم حداقل در شرایط فعلی اقتصاد کشور، باید فاصله حداکثری فعلی به حداقل برسد تا از رانتی که نصیب واردکنندگان می‌شود، جلوگیری شود.

به گزارش صدای بورس، سعید ترکمان دهنوی ضمن انتقاد از قطعی گاز صنایع بیان کرد: اقدام سیاست‌گذاران در فصول گرم و سرد سال مبنی بر قطعی برق یا گاز صنایع، اقدامی غیرمعمول است و تبعات منفی زیادی هم به دنبال خواهد داشت. وی اضافه کرد: صنایع پلیمری به عنوان صنایع پایین‌دستی صنعت پتروشیمی، مصرف‌کننده محصولات پتروشیمی هستند و با قطع گاز صنایع مادر، صنایع وابسته و پایین دستی نیز دچار مشکل خواهند شد و این قطعی گاز، تمامی تولیدکنندگان را نگران می‌کند. قطعی گاز حتماً روی نرخ محصولات هم تاثیرگذار خواهد بود؛ کما اینکه درحال‌حاضر هم نرخ محصولات پتروشیمی افزایش داشته و بالتبع، بهای تمام شده و نرخ فروش محصولات صنایع پایین دستی نیز دستخوش تغییر خواهد شد. صنعت پلیمر مصرف‌کننده محصولات مختلف صنعت پتروشیمی از جمله P.P، پلی استایرن و پلی اتیلن است. ترکمان دهنوی در ادامه با اشاره به اختلاف نرخ ارز در سامانه نیما با نرخ ارز در بازار آزاد اظهار کرد: مشکل دیگری که گریبانگیر تمامی صنایع صادرات محور شده، اختلاف نرخ ارز در سامانه نیما با نرخ‌های بازار آزاد است. به هر حال صنایع پایین‌دستی صنایع مادر، از جمله تولیدکنندگان محصولات پلیمری نیز بخشی از محصول خود را راهی بازارهای صادراتی می‌کنند و اختلاف نرخ ارز نیمایی با بازار آزاد، سوبسیدی است که از جیب تولیدکنندگان، نصیب واردکنندگان کالاهای نهایی می‌شود. معتقدم حداقل در شرایط فعلی اقتصاد کشور، باید فاصله حداکثری فعلی به حداقل برسد تا از رانتی که نصیب واردکنندگان می‌شود، جلوگیری شود. رئیس هیات مدیره انجمن ملی صنایع پلیمر ایران نوید داد: خبر خوب این است که با وجود تمامی مشکلات و تنگناهای اقتصادی، تولیدکنندگان محصولات پلیمری هم افزایش ظرفیت تولید داشته‌اند و نیازهای بازار داخل را برطرف کرده‌اند و هم بازارهای صادراتی خود را در منطقه گسترش داده‌اند.

بی‌تفاوتی دولت به دارا و پالایش یکم

گروه معدن

دولت در حالی از بار مسئولیت سهام دوای تی اف واگذار شده شانه خالی کرده که صفر تا ۱۰۰ مدیریت دو صندوق در اختیار خودش است و تکلیف سود آن را هم مشخص نمی‌کند.

در حالی که دو صندوق ای‌تی‌اف دولتی حدود دو سال و نیم پیش با ۳۰ درصد تخفیف به بهانه مردمی کردن بورس، گران واگذار شدند، هنوز به اصل نرخ فروش نرسیده‌اند و حتی در شرایط کنونی که «ان‌ای‌وی» این دو صندوق ۳۰ درصد بالاتر از نرخ کنونی تابلو تعیین شده، اما بازهم معاملات آنها زیر نرخ ادامه دارد.

صندوق‌های دولتی باید ابطال و به‌روز شوند

محمود مراد، کارشناس بورس در گفت‌وگو با بازار ضمن اشاره به اینکه «ان‌ای‌وی» صندوق‌های دولتی باید ابطال و به‌روز شوند، اظهار کرد: «در هفته جاری بانک صادرات سهام خود در پالایشگاه تبریز را برای واگذاری بلوکی با ۱۰۰ درصد بالاتر از نرخ تابلو آگهی کرده است، در حالی که صندوق پالایش یکم زیر نرخ عرضه معامله می‌شود و مدیران صندوق می‌توانستند سهام زیرمجموعه‌های خود مانند پالایشگاه‌ها تبریز، تهران و... را به صورت بلوکی واگذار کند تا از این طریق زیان سهامداران خرد بعد از چند سال جبران شود.»

او با بیان اینکه صندوق پالایش یکم ظرفیت بالایی در رشد دارد، افزود: «در یک سال اخیر نمادهای زیرمجموعه پالایش یکم رشد خوبی ثبت کرده و سود بالایی هم به سهامداران خود داده‌اند اما این صندوق با همان زیرمجموعه‌ها هنوز به اصل نرخ واگذاری هم نرسیده است.»

در حالی که این ۲ صندوق در دو سال گذشته سود زیر مجموعه‌های خود را دریافت کرده و هنوز به سهامداران خرد نداده‌اند و مجمع آنها هم بلاتکلیف است. مجید عشقی رئیس سازمان بورس پیش از این در واکنش به زیان مردم در دارایکم و پالایش یکم در نشست خبری با رسانه‌ها عنوان کرد: «سهام درخشان دارا یکم در اختیار وزارت اقتصاد و سهام درخشان پالایش یکم در اختیار شرکت پخش و پالایش است که به نوعی دستور تعیین تکلیف مجمع عمومی این دو یی تی اف در اختیار وزارت اقتصاد و وزارت نفت است و آنها باید زمان برگزاری مجمع را اعلام کنند.»

سودای تی‌اف‌ها کجاست؟

رضا روحی کارشناس بورس در گفت‌وگو با بازار ضمن اشاره به اینکه ارزیابی وضعیت سوددهی سهام زیرمجموعه پالایش یکم نشان می‌دهد که به ازای هر سهم حداقل ۵۰۰ تومان سود انباشته وجود دارد، گفت: این صندوق در سال‌های گذشته عملکرد بسیار بدی داشته و بیشتر میزبان نوسان گیرها بوده است، هرچند نمی‌توان نادیده گرفت که این سهم از ابتدا گران به مردم فروخته شد، اما رویکرد کنونی آن‌هم به زیان سهامداران خرد بوده و هنوز وضعیت مجمع و... آن مشخص نیست.

او با تاکید بر اینکه تغییر وضعیت صندوق و بخشی شدن آن باید به بهبود «ان‌ای وی» سهم کمک کند، اظهار کرد: از آنجایی که پیش از این همه سهام زیر مجموعه این یی تی اف‌ها در یک گروه قرار داشت و نوسانات رو به بالا و رو به پایین آنها همزمان بود روی مجموع عملکرد صندوق تاثیر می‌گذاشت اما در شرایط کنونی بازار گردان و حقوقی سهم می‌توانند نسبت به جایگزینی هر کدام از سهام زیر مجموعه، معاملات جدیدی انجام دهند و از این طریق سودسازی صندوق را بالا ببرند، هرچند تاکنون اتفاق خاصی برای آنها رخ نداده است.

پالایش یکم و دارایکم بخشی می‌شوند

همچنین علیرضا ناصرپور، معاون نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار از اصلاح ساختار پالایش یکم و دارایکم و تبدیل شدن آنها به صندوق‌های سهامی بخشی خبر داد وگفت: ساختار ایجاد این صندوق‌ها از بدو تأسیس مناسب نبود، به همین دلیل تبدیل شدن ساختار آنها از حالت غیرفعال به حالت فعال با رکن بازارگردانی که قادر به صدور و ابطال باشد، از جمله اقداماتی بود که برای تغییر این ساختار انجام شد و هم‌اکنون نیز عملیاتی شده است.

وی تصریح کرد: در همین راستا چندی پیش مجمع صندوق پالایش یکم برگزار و شرکت تأمین سرمایه نوین به عنوان بازارگردان این صندوق انتخاب شد که حدود دو هفته نیز از آغاز فعالیت آن می‌گذرد. ضمن اینکه صدور منابع در صندوق بازارگردانی توسط خود پالایش یکم اتفاق افتاده است که اگر منافعی در حوزه ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری اعمال شود، این منافع به صندوق پالایش یکم بازگردد.

معاون نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار، برگزاری مجمع و انتخاب بازارگردان برای اعمال این تغییرات را فرآیندی زمان‌بر دانست و افزود: با توجه به اینکه اساسنامه این صندوق‌ها مصوب هیات وزیران در سال ۹۹ است، طبیعی بود که تغییرات جدید این اساسنامه به تأیید هیات وزیران برسد. همچنین امیدنامه صندوق مصوبه مشترک سازمان بورس و سازمان خصوصی‌سازی است که لازم بود اصلاحات این امیدنامه نیز به تأیید هر دو مرجع برسد، بنابراین به این دلیل که ساختار صندوق تحت‌تأثیر این مصوبه تغییر می‌کرد، عملیاتی شدن آن فرآیندی زمان‌بر بود.

وی با اشاره به اینکه در ساختار جدید امکان خرید و فروش دارایی‌های موجود در صندوق داده شده است، اظهارکرد: این اتفاق قبلا در صندوق وجود نداشت. علاوه بر این، به بازارگردان نیز اجازه داده شده است که صدور و ابطال را در واحدهای این صندوق‌ها اعمال کند.

وی خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه سهام ممتاز صندوق پالایش یکم در اختیار شرکت پالایش و پخش و سهام ممتاز صندوق دارایکم در اختیار وزارت امور اقتصادی و دارایی است، مجمع این دو صندوق را این شرکت و وزارت اقتصاد برگزار می‌کنند و تصمیماتی که در حوزه انتخاب مدیر، بازارگردان، حسابرس و سایر ارکان اتخاذ می‌شود، توسط مجمع این صندوق‌ها صورت می‌گیرد.

ناصرپور در ادامه، با اشاره به کاهش فاصله نرخ و NAVواحدهای پالایش یکم گفت: در فاصله زمانی اعمال تغییرات در صندوقی همچون پالایش یکم، فاصله نرخ و واحدها در این صندوق تعدیل شده است، اما اینکه در نهایت چه اتفاقی می‌افتد، به توان بازارگردان این صندوق، سیاست‌های مدیر در زمینه مدیریت دارایی و پرتفوی صندوق و همچنین شرایطی که در بازار به وجود خواهد آمد، بستگی دارد. این عضو هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار با تأکید بر اینکه تلاش سازمان در جهت تبدیل شدن ساختار این صندوق‌ها به یک صندوق نرمال بوده است، گفت: در همین راستا اخیراً موافقت اصولی صندوق بخشی صادر شده است و در واقع می‌توان گفت پس از اعمال تغییراتی که در ساختار صندوق‌های دارایکم و پالایش یکم رخ داده، تبدیل به صندوق‌های سهامی بخشی شده‌اند که در آنها مدیر صندوق دارای اختیاراتی است و بازارگردان نیز در راستای تعدیل نرخ تلاش می‌کند.

سخن پایانی...

بر اساس این گزارش دولت در حالی از بار مسئولیت سهام دوای تی اف شانه خالی کرده که صفر تا ۱۰۰ این دو صندوق همچنان در اختیار خودش است و به نظر می‌رسد تا پیش از مصوبه دولت برای تغییر وضعیت آنها به حالت صندوق‌های بخشی برخی حقوقی آن را ابزاری برای نوسان گیری خودشان کرده بودند و حالا بعد از تغییر شکل، گویا برای آنها سخت است که سود به مردم برسانند.

وضعیت درآمد «فخوز» در آبان

فولاد خوزستان در گزارش فعالیت ماهانه منتهی به آبان ماه سال ۱۴۰۱ درآمد عملیاتی که از فروش محصولات تولیدی خود شناسایی کرد برابر با ۴ هزار و ۱۴۱ میلیارد تومان بود و همچنین «فخوز» در ۸ ماه سپری‌شده از ابتدای سال مالی درآمد تجمیعی که از خود در این دوره بر جای گذاشت برابر با ۳۲ هزار میلیارد تومان بود. به گزارش بورس نیوز، درآمد ماهانه‌ای که فولاد خوزستان در آبان ماه به ثبت رساند از فروش محصولات در بازار داخل و خارج از کشور بود، بیشترین درآمدزایی «فخوز» از فروش در بازار داخل کشور با ۲ هزار و ۶۱۵ میلیارد تومان بود، این میزان درآمد به‌دست آمده در بازار داخل کشور دربرگیرنده‌ی ۶۳ درصد از درآمد آبان ماه بود. شرکت فولاد خوزستان در آبان ماه از فروش محصولات در بازار صادراتی به درآمد یک هزار و ۵۲۵ میلیارد تومانی دست یافت و از ابتدای سال مالی نیز توانست به درآمد ۱۲ هزار و ۵۴۹ میلیارد تومانی از این بازار دست پیدا کند. میزان سرمایه اعلام‌شده از سوی فخوز در ۸ ماه سپری‌شده از ابتدای سال مالی مبلغی برابر با ۱۹ هزار میلیارد تومان بود، همچنین گفتنی است که این شرکت فولادی میزان درآمدی که در آبان ماه از خود بر جای گذاشت نسبت به میانگین درآمدی در ۷ ماه گذشته ۲ درصد پایین‌تر بود.

عملکرد درآمدی فولاد خوزستان در آبان

فولاد خوزستان میزان درآمد ماهانه‌ای که در این دوره از خود بر جای گذاشت در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته بالغبر ۱۱۷ میلیارد تومان (۴ درصد) کاهش پیدا کرد، اکنون درآمد ماهانه‌ای که این شرکت فولادی در آبان ماه از خود بر جای گذاشت نسبت به ماه گذشته ۳ درصد افزایش را تجربه کرد.

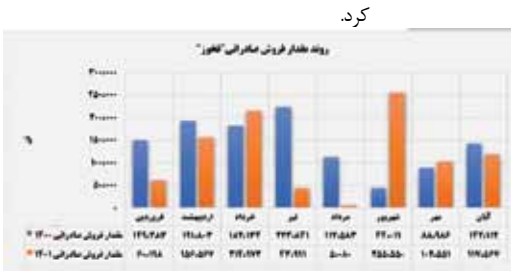
«فخوز» از ابتدای سال مالی تا پایان آبان ماه از فروش محصولات در بازار صادراتی میزان درآمدی که شناسایی کرد برابر با ۱۲ هزار و ۵۴۹ میلیارد تومان است. میزان درآمدی که «فخوز» در دوره مشابه سال گذشته از بخش صادراتی شناسایی کرد برابر با ۱۵ هزار و ۶۹۶ میلیارد تومان بود که در ۸ ماه سپری‌شده از امسال با کاهش ۲۰ درصدی همراه بود. بیشترین میزان درآمدی که فولاد خوزستان از فروش محصولات خود به‌دست آورد مربوط به فروش محصول «بلوم، بیلت» در بازار خارج از کشور با یک هزار و ۵۲۵ میلیارد تومان بود، «فخوز» بر خلاف ماه گذشته که اسلب و بلوم، بیلت را وارد معاملات خود کرد اما؛ در این دوره ماهانه بلوم، بیلت به تنهای وارد بازار صادراتی شد.

نرخ فروش «بلوم و بیلت صادراتی» در آبان ماه نزدیک به ۱۳ میلیون تومان در ازای هر تن مورد معامله قرار گرفت و همچنین نرخ فروش این محصول نسبت به ماه گذشته ۷ درصد افزایش پیدا کرد، نرخ فروش این محصول در بازار داخل کشور نیز ۱۳ میلیون و ۱۸۲ هزار تومان به ثبت رسید.

نام شرکت	نام نماد	درآمدهای عملیاتی (میلیارد تومان)		درصد تغییرات
		منتهی به آبان ماه ۱۴۰۱	منتهی به مهرماه ۱۴۰۱	
فولاد خوزستان	فخوز	۴،۱۴۱	۴،۰۰۱	٪۳ ↑
میزان سرمایه (هزار میلیارد تومان)	دوره مالی	فروش محصولات (هزار تن)		درصد تغییرات
		منتهی به آبان ماه ۱۴۰۱	منتهی به مهرماه ۱۴۰۱	
۱۹	فعالیت ماهانه	۳۴۱	۳۵۶	٪۴ ↓

روند فروش محصولات فولاد خوزستان

«فخوز» در آبان ماه امسال ۳۴۱ هزار تن از محصولات خود را در بازار داخلی و صادراتی به فروش رساند که نسبت به مهرماه ۴ درصد کاهش پیدا کرد، بیشترین مقدار فروش ماهانه مربوط به بازار داخلی با ۲۲۴ هزار تن بود. پرفروش‌ترین محصول «فخوز» در آبان ماه به فروش بلوم، بیلت در بازار صادراتی تعلق گرفت. مقدار فروش تجمیعی «فخوز» از ابتدای سال مالی تا پایان آبان ماه ۲ میلیون و ۵۲۲ هزار تن اعلام شد. مقدار فروش این شرکت فولادی در بازار داخل کشور برابر با یک میلیون و ۵۶۵ هزار تن بود و در بازار صادراتی نیز ۹۱۲ هزار تن از محصولات خود را به فروش رساند، مقدار فروش تجمیعی فخوز در آبان ماه ۲۰ درصد ریزش را تجربه کرد.

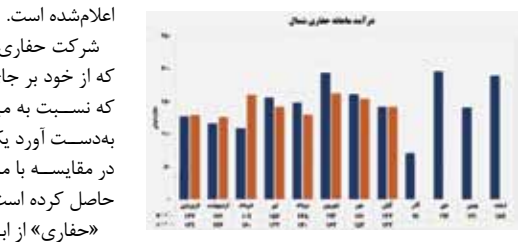
تداوم روند نزولی «حفاری»

حفاری شمال به کمترین میزان درآمدی خود در ۳ ماه اخیر رسید. به گزاش بورس نیوز، شرکت حفاری شمال در گزارش فعالیت ماهانه‌ای که در آبان ماه امسال منتشر کرد، میزان درآمدی که از ارائه خدمات و فروش به‌دست آورد برابر با مبلغ ۱۴۲ میلیارد تومان بود و همچنین درآمدهای تجمیعی این شرکت حفاری در ۸ ماه سپری‌شده از ابتدای سال مالی تاکنون یک هزار و ۱۴۸ میلیارد تومان اعلام‌شده است.

شرکت حفاری شمال در آبان ماه میزان درآمدی که از خود بر جای گذاشت ۱۴۲ میلیارد تومان بود که نسبت به میانگین درآمدی که در ۷ ماه گذشته به‌دست آورد یک درصد کاهش داشت و همچنین در مقایسه با ماه گذشته نیز ۸ درصد کاهش درآمد حاصل کرده است.

«حفاری» از ابتدای سال مالی (منتهی به اسفندماه ۱۴۰۱) تا پایان آبان ماه، میزان درآمد تجمیعی که از ارائه خدمات و فروش به‌دست آورد را برابر با یک هزار و ۱۴۸ میلیارد تومان اعلام کرد.

شرکت حفاری شمال در آبان ماه در ۷ گروه ارائه خدمات و فروش داشت، درآمدزاترین خدمات «حفاری» در آبان ماه امسال مربوط به «پروژه گلخاری» با ۴۳ میلیارد تومان بود. شرکت حفاری شمال در آبان ماه امسال به دومین ماه متوالی کاهش درآمد خود رسید، این اتفاق زمانی برای «حفاری» رخ داد که در شهریورماه سال ۱۴۰۱ توانست رکورد درآمدزایی خود را جابه‌جا کند اما؛ پس از شهریورماه نتوانست روند رو به رشد خود را ادامه دهد.

نام شرکت	نام نماد	درآمد ماهانه (میلیارد تومان)		درصد تغییرات
		آبان ماه ۱۴۰۱	مهرماه ۱۴۰۱	
حفاری شمال	حفاری	۱۴۲	۱۵۴	٪۸ ↓
سرمایه ثبت‌شده (میلیارد تومان)	دوره مالی	درآمدهای شناسایی‌شده از ابتدای سال مالی (میلیارد تومان)		درصد تغییرات
		تا انتهای آبان ماه ۱۴۰۱	تا انتهای آبان ماه ۱۴۰۰	
۹۰۰	فعالیت ماهانه	۱،۱۴۸	۱،۷۰۷	٪۳۳ ↓